kedidergi

Kedi Hekimliği Derneği

Aralık 2017 Sayı: 1

K house Project

OSTEOKONDRODİSPLAZİ

NÖROPATİK AĞRI

'Scottish foldlar %100 hastalıklı doğar'

PURINA®
PRO PLAN®

PURINA®

PRO PLAN®

120 YILLIK BİLİM VE BESLENME UZMANLIĞININ TEK MARKA ALTINDA **BÜYÜK BULUŞMASI**

PURINA® PRO PLAN® KÖPEK ÜRÜNLERİ

PURINA® PRO PLAN® KEDİ ÜRÜNLERİ

PURINA® PRO PLAN® VETERINARY DIETS

PURINA®

Your Pet, Our Passion.®

İçindekiler

İÇİMİZDEN BİRİ 7

MUSTAFA AKTAŞ
Khedi Derneğinin yaratım aşamalarına bir de bu gözden bakın.

PATRON KEDİLER 10-16

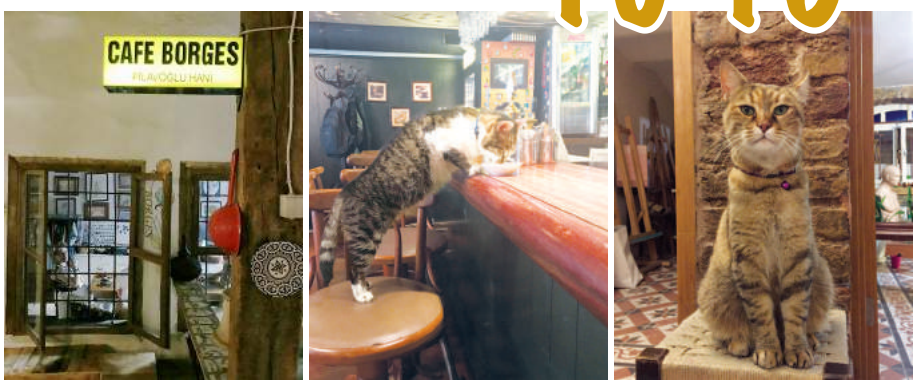

KAFE BORGES, KAKTÜS KAFE, X HOUSE PROJECT
Kedi sevgisini bir kenara koyun, dükkanın anahtarını bu minik dostlarımıza teslim eden mekanlar.

DÜNYADAN HABERLER 17-20

Kediler insanların hastalıklarını hissedebiliyor mu?, Başkan Stubbs, Rekor kıran kediler ve daha niceleri…

Sponsor:

PURINA PRO PLAN

KHEDİ DERGİ

Yıl:1 Sayı:1 Aralık/Ocak/Şubat sayısı

Yayın Sıklığı: 3 ayda bir
Yayın Türü: Süreli
Yayın Dili: Türkçe
Sahibi: Mustafa Aktaş
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Burcu Karabina
Editör: Dilara Yavuzcezzar
Tasarım: Müge Kaygusuz, Funda Yaşar Er
Logo İllustrasyon Tasarım: Elif Çatlıoğlu

İletişim:
Meşrutiyet Mah. Rumeli Cad.
No: 40/8/47A - Nişantaşı/Şişli
İstanbul
http://www.khedi.org
info@khedi.org

IRK TANITIMI 21-22

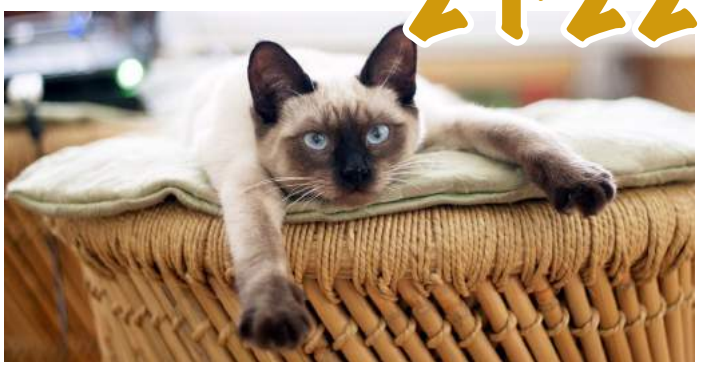

SİYAM KEDİLERİ
Uzak Doğudan kulaklarımızı okşayan bir miyav sesi

SIKÇA SORULAN SORULAR 23

ENJEKSİYON/ AŞI YERİ SARKOMU

PATİ İZİ 24

SOKAK KEDİSİ BOB
Sıradan bir sokak kedisinin hayata mucizevi bir dokunuş hikâyesi

KÜLTÜRLÜ KEDİ 25-27

BUKOWSKİ, TÜRK VAN KEDİSİ
Aşağıdakilerden hangisi Van kedisidir?
a) Beyaz üzerine Kırmızı Van-patern
b) Beyaz üzerine üç Baskın-renk Van-patern
c) Beyaz üzerine Tekir Van-patern
d)HEPSİ

BİLİMSEL BÖLÜM 28-33

OSTEOKONDRODİSPLAZİ, NÖROPATİK AĞRI
Hastalıklarının incelenmesi

TAKVİMLER 34-36

Aralık, Ocak, Şubat sayıları

EGZOTİK 37-39

LEOPAR
Vahşi kedilerle tanışma fırsatı

KENDİN YAP 40

KEDİ ÇADIRI VE BALIK OYUNCAĞI YAPIMI
Kedinizi mutlu etmenin formülü işte tam burada

KEDİLİ TARİFLER 41

KEDİLER İÇİN LEZZETLİ Mİ LEZZETLİ ÖDÜL MAMASI YAPIMI

YAVRU KEDİ 42-45

Çocuklar ve çocuk kalanlar için

46-50 ÜNLÜLER VE KEDİLERİ

Sevinç Erbulak ve kedileri

51 SCOTTISH FOLD'LARIN BÜYÜK SORUNU!

EDİTÖRDEN

Merhaba sevgili okurlar!

KHEDİ (Kedi Hekimliği Derneği) ‘nin yepyeni bir projesi olan KHEDİ Dergi ile karşınızdayız.

Bu dergiyi ne yapıyoruz, biliyor musunuz? Eve götürüyoruz. Çocuklarımız yavru kedi ile eğlenirken bizler geri kalan bölümlerini sıcak bir ev ortamında keyifle okuyoruz. Yani demem o ki evinize bir khedi sahipleniyor, bizleri bir süreliğine misafir ediyorsunuz. Bu dergi üç ayda bir kapınızı tıklatıp biraz ilgi biraz da kuru mama istiyor.

Peki bu kedi eve girip de size nelerden söz edecek isterseniz biraz bahsedeyim. Kedi kültürlü kedi olacak izlediği filmlerden gittiği festivallerden bahsedecek. Patili tariflerde kuru mamaya alternatif yiyecek önerileri sunacak. Bilimsel bölümde hekimliğe katkı sağlayacak tedavi prosedürleri sunacak. Patron kediler ise sokak sokak dolaşan kedilerin, kedilere değer veren mekanlarını bir bir listeleyecek. Khedi her bölümde farklı bir kostüm giyerek kendini sizlere tanıtmaya çalışacak. O halde sayfayı çevirin ve gösteri başlasın!

DİLARA YAVUZCEZZAR
Veteriner Hekim

HAZIRLAYAN: SERCAN PAMUK
İST ÜNV. VETERİNER FAK. ÖĞR.

İÇİMİZDEN BİRİ

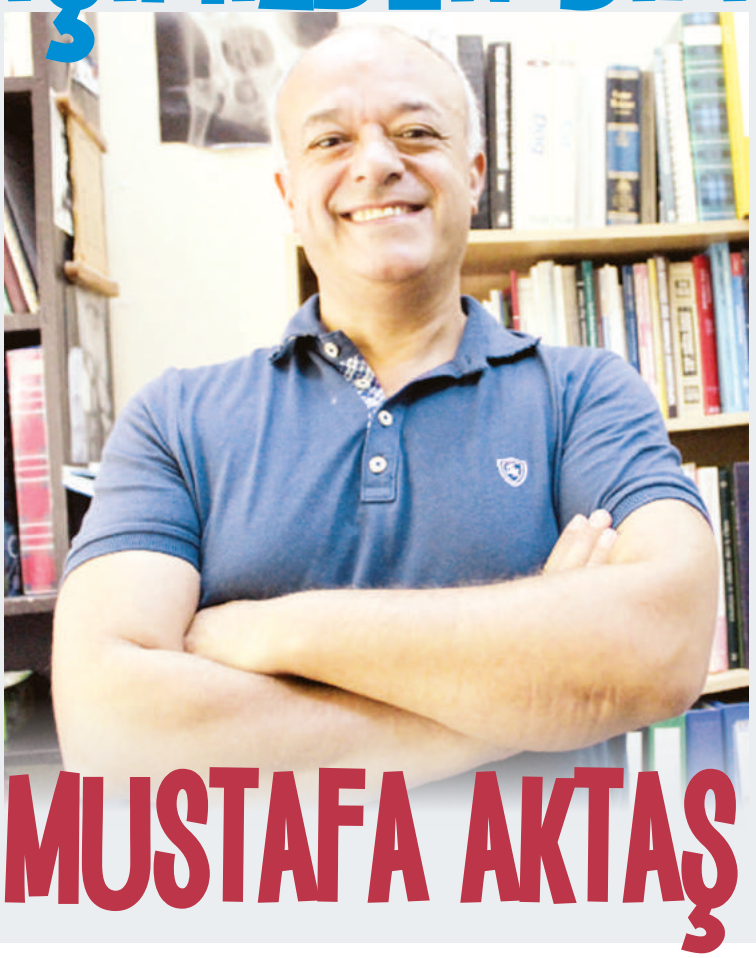

MUSTAFA AKTAŞ

Doç. Dr. Mustafa Aktaş 12 Kasım 1963 tarihinde İzmir'in Menemen ilçesinde dünyaya gelmiştir. Henüz 8 aylıkken, ailesinin kararıyla Paris'e gönderilmiş, ilk ve orta öğrenimini sırasıyla Ecole Martel ve Lycêe Colbert'te tamamladıktan sonra lise döneminde yine ailesinin kararıyla Türkiye'ye geri dönmüştür. Türkiye'ye döndüğünde darbe döneminin güçlüklerinden ve Türkçe bilgisinin yetersizliğinden olumsuz etkilenen Aktaş, İstanbul'da Saint Benoit Lisesi'nde de lise öğrenimini tamamladıktan sonra 1982'de İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne girmeye hak kazanmış ve 1987 yılında yine bu okuldan mezun olmuştur. Mezuniyetinden sonra tekrar Fransa planları yapmakta olan Mustafa Aktaş, kazanması oldukça güç olan Fransız Hükümet Bursu'nu birincilikle kazanarak E.N.V. Toulouse'da zorlu bir doktora sürecine başlamıştır.

Doktora döneminde meslekî yeteneğinin ve disiplininin keşfedilmesi üzerine,toplamda 13 ameliyathanenin tümünün sorumluluğu Aktaş'a devredilmiştir. Bu süreçte Fransa'da, ülkemizde neredeyse hiç görülmeyen veya değerlendirilemeyen birçok vaka ile karşılaşmış ve de çok çeşitli operasyonlara bizzat katılmıştır. Doktora eğitimi devam ederken bir filin sezaryen ameliyatına girişinden oldukça heyecanlı ve gururlu bir şekilde bahsediyor Sayın Mustafa Aktaş. "Kocaman hayvandan çıkan 90-100 kilo ağırlığında taşınamayacak bir bebek vardı ve ben çıkan plasenta sularından sırılsıklam olmuştum, ayakkabımın içinde şapur şupur duşa gittiğimi hatırlıyorum." diye de ekliyor. Karşılaştığı diğer bir enteresan vaka ise bir aslan ameliyatı... Bir gün hastaneye gittiğinde o gün "onikektomi" (tırnak veya tırnak yataklarının kesilerek çıkarılması) operasyonu yapılacağını öğrenmiş ve ufak bir hayal kırıklığı yaşamış. Fakat daha sonra onikektomi yapacağı hastanın bir aslan olduğunu öğrendiğindeoldukça heyecanlanmış ancak yine de görevinin üstesinden başarıyla gelmiş. Tamamlaması oldukça zor ve bir o kadar da yorucu olan doktora sürecinde, özellikle kas sitolizleri, kas erimeleri ve lokomotor sistemler üzerinde çalışmalar yapmış, "Müsküler Sitolizlerin CK ile Saptanması" konulu tezini tamamladıktan sonra doktorasını başarıyla sonlandırmış ve İstanbul'a geri dönmüştür.

2005 yılında halen Türkiye'de çalışmaya devam etmekte olan Mustafa Aktaş, Hollanda'da "EVC Voorjaarsdagen" adlı kongreye katılmış, aynı dönemde gerçekleşmekte olan FECAVA (Federation of European Companion Animal Veterinary Associations (Avrupa Küçük Hayvan Veteriner Hekimler Birliği Fedarasyonu) toplantısına da katılmış, o zamanki federasyon başkanı Dr. Simon Kleinjan ile bizzat konuşarak Türkiye adına FECAVA'ya katılma isteğinde bulunan ilk kişi olmuştur. 38 üyeden oluşan bir kurul karşısında oylamaya tabi tutulan ve ülkemizi başarılı bir şekilde temsil eden Mustafa Aktaş, 35 olumlu oy alarak KHVHD'nin (Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği) FECAVA'ya katılmasında son derece önemli bir rol oynamıştır. İnsanların kuşkucu ve çekimser tavırlarına rağmen yılmamış, KHVHD'nin o dönemki başkanı olan Fazıl Atak'ın da desteğini alarak 10. Veteriner Cerrahi Kongresi ile aynı zamanda ilk uluslararası KHVHD kongresi de olan "Anadolu'm Kongresi"'ni düzenlemiştir. Kongrenin adını "Anadolu'm Kongresi" koyması ile milliyetçi yönünü de gözler önüne seren Aktaş, 2010 yılından sonra, "Avrupa Kongresi" yapmaya hak kazanan ilk veteriner hekim olmuş ve deyim yerindeyse bu kongrenin lokomotifi olmuştur.

Fakülte hayatı boyunca oldukça aktif bir çalışma temposu sergileyen Aktaş,çok sayıda çalışmaya imza atmış, araştırma gruplarıoluşturmuş, Prof. Dr. Tuncay Altuğ ile birlikte ikinci senesinden itibaren Bilimsel Araştırma Kulübü'nün (BAK) neredeyse bütün etkinliklerinde rol almıştır. BAK'TA kongre başkanlığı vesponsor görüşmeleri de dahil olmak üzere birçok görev üstlenmiş, BAK'IN simgesi olan "erlenmayerdeki fare" nin fikir babası olmuştur.

"KHEDİ" fikri ise Malta'da gerçekleşen bir kongreye dayanıyor. ISFM (International Society of Feline Medicine / International Cat Care for Vets) tarafından gerçekleştirilen bu kongrede, ortopedi ile ilgili bir sunumda, katılımcılardan yönelen bir soruya, sunumu yapan kişilerin "You know, we dont know." ("Biliyor musunuz, bilmiyoruz.") şeklinde cevap vermeleriyle dünyanın ve Türkiye'nin bu alandakieksikliğini fark ediyor ve bu konudaki açığı ve açığımızı kapatmak adına bir dernek kurma kararı alıyor.

Fakülte dışında da oldukça renkli bir hayatı olan Mustafa Aktaş, bir futbol hayranı ve sıkı bir Fenerbahçe taraftarı. Yıllarca "Body Building" ile uğraşan Aktaş, bu alanda da eğitmenlik yapmıştır. Savunma sanatlarına olan ilgisiyle de dikkat çeken Aktaş, karatede de önemli yerlere gelmiş ve siyah kuşak sahibi olmuştur. Son yıllarda ise pilates ile ilgilenmekte olan Aktaş, aynı zamanda tatlı, şarap ve kahve hastasıymış. Hayatındaki en önemli yerin iki oğluna ait olduğunu söylemeden geçemiyor Sayın Aktaş. Çocuklarına olan sevgi ve bağlılığını, onlardan bahsederken bile gözlerinin parlamasından anlamak mümkün.

KHEDİ'nin ileriye dönük çok büyük planları olduğu âşikâr. Mustafa Aktaş ise tüm hayallerini gerçeğedönüştürmekte ve koyduğu hedeflere ulaşmakta kararlı. Bugüne kadar yapılan sunumlar ve etkinlikler de bunların birer öncüsü niteliğinde. Tamamen gizli ve özel bir dünyaya kapıları açan KHEDİ'den KHEDİ'li okumalar...

PURINA PRO PLAN

İHTİYACI OLAN BESLENME

Kuru

LAYIK OLDUĞU ÇEŞİTLİLİK
Yaş
YENİ
STERILISED
PURINA
PRO PLAN
NUTRI SAVOUR
ВКУСНЫЕ КУСОЧКИ С ОКЕАНИЧЕСКОЙ РЫБОЙ В ЖЕЛЕ
GUSTOSI BOCCONCINI CON PESCE DELL'OCEANO IN GELATINA
DE SAVOUREUX ÉMINCÉS AU POISSON DE L'OCÉAN EN GELÉE
Помогает поддерживать здоровье мочевыделительной системы стерилизованных кошек и кастрированных котов
Aiuta a mantenere il benessere urinario nei gatti sterilizzati
Aide à maintenir la bonne santé des voies urinaires chez les chats stérilisés/castrés
PURINA
Your Pet, Our Passion.

PATRON KEDİLER

Eğer Ankara Kaleiçi'nde ev yapımı, lezzetli bir limonata içip ferahlamak ve de bu keyfi kedi dostlarımızla paylaşmak isterseniz Pilavoğlu Han içindeki "Cafe Borges" tam olarak aradığınız o kedili mekân. Pilavoğlu Han'ın taş duvarlarının serinliği ve "mırmırlar" eşliğinde bu muazzam atmosferin tadına varıyoruz.

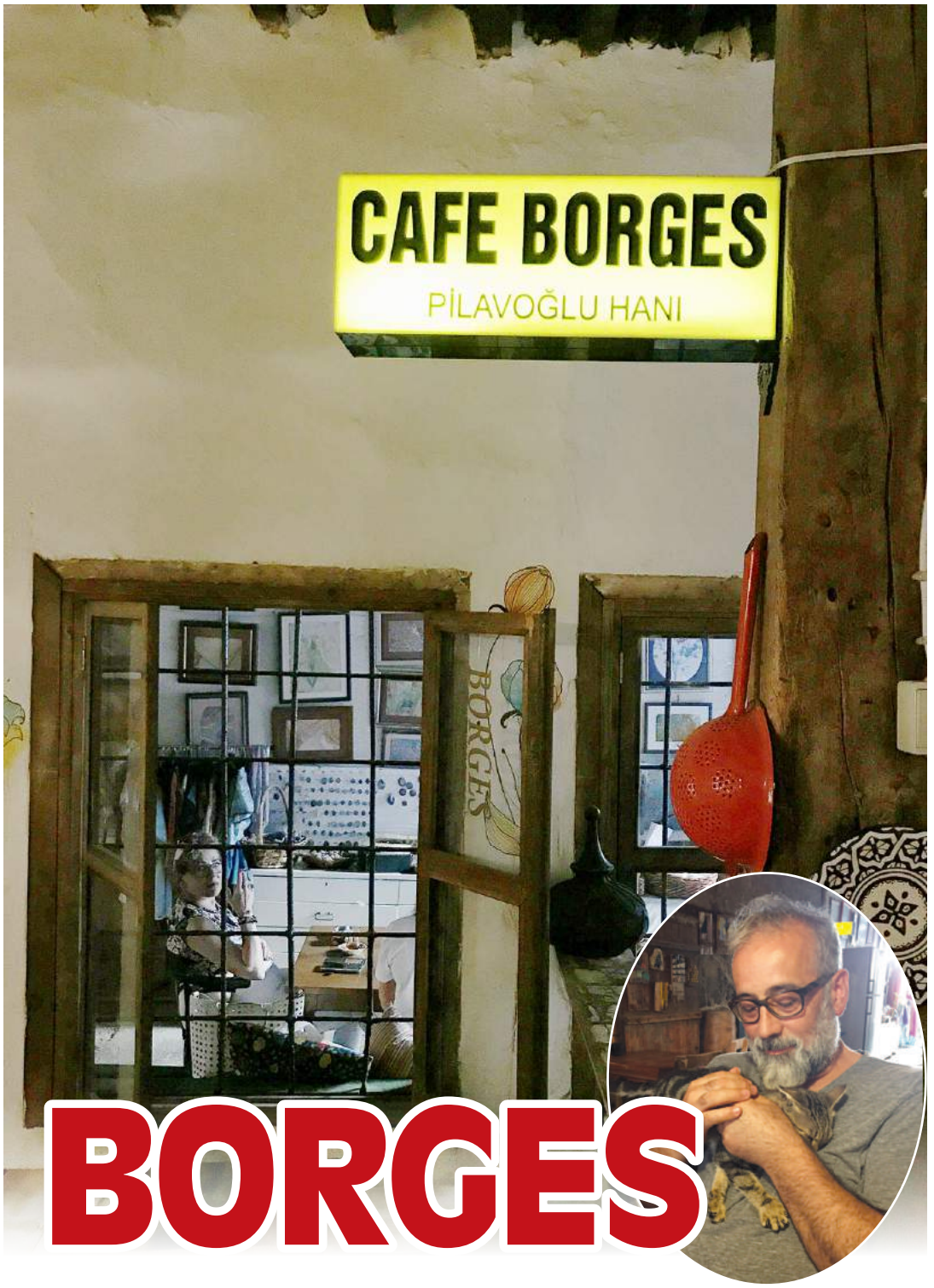

CAFE BORGES

HAZIRLAYAN: BURCU EZGİ EREGAR - VETERİNER HEKİM

Cafe Borges ismini büyülü gerçekçilik akımının önde gelen isimlerinden olan; Arjantinli öykü ve deneme yazarı, şair ve çevirmen Jorge Francisco Isidoro Luis Borges Acevedo, veya bilinen adıyla Jorge Luis Borges'ten alıyor.

Cafe Borges'in kurucusu ve sahibi Ümit Kara, 1964 yılında dünyaya gelmiş, kedilerle büyümüş ve Gazi Üniversitesi'nden mezun olmuş. Ankara Koleji'nden emekli bir teknoloji tasarım öğretmeni olan Ümit Bey, Cafe Borges'in hem yöneticilik hem de aşçılık görevlerini üstlenmekte. Ümit Kara aynı zamanda da tam bir kedi dostu. "Ben Karadeniz'de Giresun Daylı Köyündeki evimde, yorgan altında, ayakucumda kedilerle uyuyup uyanarak büyüdüm. Gece olunca o ağır kapıyı gıcırdatarak açar yanıma gelirlerdi Mahmut ve Bekir. Çocukluğumda yalnızca fare avcılığı göreviyle evimizdeydi kediler; ama benim hayatımın hep bir parçası oldular." diyor Ümit Bey.

Cafe Borges'in 2, Pilavoğlu Hanın ise 20 civarında kedisi var. Buradaki kedilere esas anneliği ise Mukadder Hanım yapıyormuş. "Her sabah aralarındaki seremoniyi bir görseniz inanamazsınız. Buranın doğal kedi koruyucusu da aslında o." diyor Ümit Bey. "12-13 tanesini han içinde görebilirsiniz, 9-10 tanesini de sakladığına eminim." diyerek gülüyor. Karşılaştıkları zorlukları sorduğumda ise, "Öncelikle tuvalet alanlarının olmaması, temizlik ve özellikle koku açısından sorun oluyordu." diyor. Bu sorunu kum kabı alanları oluşturup, her sabah ve akşam kumları esnaf olarak sırayla temizlemekle çözmüşler neyse ki. Yaratıcı ve özverili çözümlerinden dolayı ben de kendilerini tebrik ediyorum. Yine hanın esnafı, ortak olarak karşılıyor beslenme, bakım ve veteriner masraflarını. Ümit Bey, belli zamanlarda kedilerin popülasyonunun çok arttığından bahsediyor bana. Sütten kesilebilecek dönemlerde zaman zaman sahiplendirme ve genellikle de dişi kedilerin ilk doğumlarından sonra kısırlaştırma çalışmaları yaptıklarından bahsediyor. Müşterilerin yaklaşımı nasıl kedilere diye sorduğumda ise aldığım cevap beni fazlasıyla mutlu ediyor: "Bu nedenle bizi tercih etmeyenler de olabiliyor, bu bir seçim ve ben bunu bir kayıp olarak görmüyorum."ë

Cafe Borges'in kedilerinden genç olan, 1 yaşındaki dişi "Matisse" kızımız… Kendisi ismini ünlü ressam Henri Matisse'ten alıyor.

Parçalı, 3 farklı renkteki kıl yapısı sebebiyle öyle koyduk adını diyor Ümit Bey. Cafede gün içinde farklı yerleri mesken edinerek uyuyor olsa da, kapanmadan hemen önce saklanmayı sevdiği bir sandık arkası var tabi ki. Başta çok aramışlar Matisse kızımızı ama sonra bulmuşlar neyse ki. İlk zamanlarda "eve mi götürsek?" diye düşünseler de, özgür tabiatının eve uygun olmadığına kanaat getirerek cafeye geri getirmişler. "Onun bir köşede süs gibi durmaya uygun olmadığını fark etmemiz çok zaman almadı. 2 gün sonra cafeye döndü. Her kedinin kendine ait bir karakteri var ancak Matisse çok daha farklı ve nevi'i şahsına münhasır." diye anlatıyor Ümit Bey. Diğeri de Frida Kahlo'ya benzerliği nedeniyle, yüzündeki benden de esinlenerek isim verdikleri "Frida" kızımız. O da adının gerçek sahibinin gençliğindeki gibi erkeksi bir görünüşe sahip, güzel bir dişi tekir. Bunlar dışında çok sevdiğim bir de "Feryat Figan" var. "O burada herkesin kedisi. İstediğini alana kadar ısrarla miyavlar. Olur da istediğini vermezseniz sizi rahatsız edebilecek tonlarda bağırmaya başlar. Bu yüzden adını böyle koyduk." diyor sevgili öğretmenimiz.

Pilavoğlu Han'ın ve Cafe Borges'te çalışan Orhan Amcanın hikâyesi de, kedilerinin isimleri gibi ilgi çekici. Pilavoğlu Han, han olarak, Yusuf Atılgan'ın "Anayurt Oteli" kitabındaki otel gibi, birçok kişiye geçici olarak ev sahipliği yapmış yıllarca. Tıpkı şimdi şanslı bir grup kediye ev sahipliği yaptığı gibi. Pilavoğlu Han 3 yıl öncesine kadar ön kapısı bile olmayan pejmürde bir hanmış. Ta ki Ümit Beyler gelip de sihirli parmakları ile dokunana kadar. Şimdi ise bir ön kapısı, hediyelik eşya dükkanları, antikacıları, konsept cafelerle güzelleşmiş bir avlusu ve güzeller güzeli bir girişi var. Yapılan

Cafe Borges'in kedilerinden genç olan, 1 yaşındaki 'Matisse' kızımız...

çatı onarımı sayesinde bugün 15-16 odalık kapasitesi ile günlük 3-5 lira gibi cüzi rakamlarla konaklanabiliyormuş Pilavoğlu Han'da. Akşam 8'den sonra sessizce girip çıkan 40 yıllık sakinleri bile var hanın. Ümit Bey, "Onlar da bir nevî kediler gibi sessizce burada yaşıyorlar." diye betimliyor onları.

Bu sakinlerden biri de Orhan Amca. Orhan Amca 74 yaşında ve 60 yıllık emektar bir Pilavoğlu Han esnafı; ve aynı zamanda Cafe Borges'in bir diğer çalışanı. Orhan Amca 10 yaşındayken babasının yanında işe başlamış ve 50 yıl bir çay ocağını işleterek son iki seneye kadar han esnafına hizmet vermiş. Şimdi de Cafe Borges'in en yakışıklı ve en tatlı çalışanı. Bak Orhan Amca sana fotoğrafını çekerken söz verdiğim gibi yakışıklılığından bahsetmeden geçmedim. Ümit Bey, "Kavga dövüş, baba-oğul birbirimizi idare ediyoruz." derken, yüzlerinde birbirlerine olan sevgiye dair kocaman gülümsemeler çiçek açıyor.

Pilavoğlu Han kedilerinden Mocha'nın ise üzücü bir hikâyesi var. Mocha bir türlü dükkânların içine dışkı ve idrar yapmaktan, mutfaklara gizlice girmekten vazgeçmemiş. Bu nedenlerle Mocha'yı başka bir yere göndermek zorunda kalmışlar. "Onu kendi ortamından uzaklaştırmamak için çok şey denedik ama en son böyle bir çözüm üretmek zorunda kaldık." diye üzülerek bahsediliyor Mocha'dan. Ve anlatmaya devam ediyor Ümit Bey: "Normalde doğada yaşadıklarında problem oluşturmayacak döngüleri han içinde sorunlara yol açabiliyor tabi ki. Ama sevgi karşılıklı ve mutlaka insandan bir takım bedeller istiyor. Bu insan-insan, insan-hayvan, ve yine insan-kedi ilişkisinde de geçerli. Birçok insan, bizim çocukluğumuzda sahip olduğumuz bu iletişim kurma şansını bulamadığı için bu ilişkiyi anlayamayabiliyor. Ancak kediler, başka hayvanlarla karşılaştırılamayacak kadar, -Eski Mısır'da da olduğu gibi- hayatımızın içindeler. Onlardan, sabır ve sükûnet gibi örnek alabileceğimiz birçok şey var. Uzun yaşamın sırlarından birinin kedilere hayatımızda yer vermek olduğunu düşünüyorum. O mırıltı, strese karşı bir blokaj. Örneğin koşulsuz sevgi insanın zor elde ettiği bir şey. Başka bir canlının size koşulsuz bir güven duymuş olması, bunun için sizden çok fazla bir şey istemiyor oluşu, insanın o özüne ilişkin saf ve basit duyguyla kontak kurmasının yolunu açıyor diye düşünüyorum. İnsan, normal yaşantısını buna yabancılaşmak üzerine kuruyor günümüzde. Schopenhauer; insanın, ne için, ne gibi görüldüğü; başkalarının gözünden kendinin nasıl göründüğü gibi şeylere çok önem verdiğini ve bütün hayatını bunların peşi sıra harcadığını, aslında bütün bunların ötesinde kendisinin kendi için ne olduğunu bulmanın önemli olması gerektiğini vurguluyor ve bir Schopenhauer hayranı olarak ben de aynı kanaatteyim.

İşte tüm bu karmaşanın içinde insanların kedilerle olan ilişkilerinde, kendini bulmaya dair çok şey öğrendiklerine inanıyorum. Dostoyevski ve Tolstoy'un hikâyelerinde de olduğu gibi, insanın kendinden olabildiğince uzaklaşıp kendine yabancılaştıktan sonra, para ve kariyer uğruna kendini ve doğrularını kaybetmişken, sürekli kendisiyle ve aynı kalan bir kediyle arasındaki iletişimin saflığının bu anlamda bize yol gösterdiğini düşünüyorum. Kediler, ömürlerinin bizden kısa olması itibariyle, biz yaşarken onları kaybettiğimizde yaşanan kaybetme duygusunu, yokluk acısını hissettirmesi ile bize çok şey öğretiyorlar. Kedilere kendilerinden beklenmeyecek ölçüde büyük fedakârlıklar yüklenmesinin de önüne geçilmeli. Aşırı hayvan severlerin, onların gerçek doğasını zorlamalarını doğru bulmuyorum. Yine bir "ırk" kedinin sokak kedisinden ırkı nedeniyle ayrı tutulmasını da doğru bulmuyorum. Bozulmuş bir doğa içinde onları doğru yere koymak da son derece önemli.'' Tabi bu arada sohbetimiz müşterilerinin istekleri ile bölünüyor zaman zaman. Her şeye rağmen Ümit Bey sohbetimize öncelik veriyor. Bu da bana bir kez daha kedilerin onun hayatında ne kadar öncelikli olduklarını kanıtlıyor.

Kedilerimizin yemek zamanı gelince bir iki kare de o anda almak istiyorum, Ümit Bey yine mütevazılığından ödün vermeyerek beni kırmıyor. Kendisiyle çok keyifli bir sohbete devam ederken; bol köpüklü, lezzetli bir Türk kahvesinin son yudumlarıyla son veriyorum yazıma. Şimdilik sevgiyle özellikle kedi sevgisiyle kalın efendim. Tüm kedilerin Matisse ve Frida kadar şanslı olmaları dileğiyle.

KAKTÜS KAFE

Cihangir; kendine özgü sokakları, kedileri, dikkat çekici ama bir o kadar da gösterişten uzak samimi insanları, mekânları içinde barındıran göz alıcı bir semt...

ESMA CİVELEK -
VETERİNER HEKİM

Bize göre bu semtin en güzel mekânlarından biri de, Cihangir Caddesi'ndeki "Kaktüs Kahvesi."

Neden mi?

Daha adımınızı atar atmaz birçok kediyle karşılaşıyorsunuz. Tam otuz kediye ev sahipliği yapıyorlar. Yaz sıcağında gölge ve serin yerlere kaçıp çok göz önünde bulunmasalar da, kışın her masada bir veya iki kedi muhakkak size eşlik ediyor.

Dekorasyonda da kedileri bolca kullanmış Kaktüs Kahvesi. Masaların üzerindeki vazolar, duvarlar, tavan sade ve ufak kedi detaylarıyla süslenmiş. Gözü yormayan sevimli bir havaya sahip.

Menü ise oldukça lezzetli. Ev yapımı cheesecakelerini (tercihimiz frambuazlı) tatmanızı öneririz. Servis ve sunum gerçekten kaliteli. Güler yüzlü insanlarla dolu bu sevimli kafede, güzel tatların eşliğinde kendinizi daha iyi hissedeceksiniz.

Özenle seçilmiş dinlendirici müzikler muhabbetinize keyif katıyor. Bu güzel mekânı ufak toplantılarınız için de tercih edebilirsiniz. Zira bu iş için oldukça elverişli bir asma katları da mevcut.

Son olarak özel araçla gelecek olanlar için kafenin konumu oldukça uygun. Kafenin hemen önünde park yerleri otopark mevcut. Toplu taşımayı tercih edecekseniz tramvayı kullanabilirsiniz. Tramvaydan Fındıklı durağında indikten sonra 10 dakikalık bir yürüme mesafesi var. (Tabii cihangirin o rengarenk merdivenlerini çıkarken fotoğraf molası vermezseniz.)

Huzurun ve yaratıcılığın boyalarla harmanlandığı bir atölyeye konuk oluyoruz; esas sahibi biz gelmeden kaçmış bile. Hikâyenin detaylarını sanatçı olan Elif Çatlıoğlu'dan dinliyoruz:

Y house Project

DİLARA YAVUZCEZZAR - VETERİNER HEKİM

"Fırfır aslında bu atölyeyi kendi tercih etti. Daha çok küçükken kardeşleriyle birlikte atölyemin kapısının önündeki minik paspasımda yatıyorlardı. Ben onları rahatsız etmeden atölyeye girmeye çalışırken, bir tek Fırfır içeri girip en konforlu yer olan kanepenin üzerine kurulup gözlerimin içine bakardı."

Fırfır sadece kendine barınacak bir yer aramıyordu. Sanata olan ilgisini ressamın 11 saatlik çalışmasını kımıldamadan izleyerek ispatlamıştı. Hatta Elif Hanım bu durumdan o kadar endişe duydu ki onu kucakladığı gibi bir veteriner kliniğine götürdü ama yapılan muayene sonucunda konulan teşhiste Fırfır'ın hasta olmadığı, bu durumun sadece sanata ilgisinin bir karakter özelliğinden ileri geldiği ortaya çıktı. Atölyedeki sanatçı, o güne kadar tuvalleri için büyük endişe duysa da, ilk günden itibaren Fırfır atölyenin hiçbir malzemesine zarar vermediği için güvenle atölyesinde onu misafir etmeye devam etti. Bu şekilde yıllar önce başlayan serüven bugüne kadar Fırfır'ın da içinde bulunduğu birçok anıyla şu anki şekline kavuştu. Yaptığımız görüşmede Elif Çatlıoğlu atölyenin sahibinin kendisi değil Fırfır olduğunu söylemeden edemedi.

ELİF GÜNDOĞDU - VETERİNER HEKİM

Fırfır patron olduğundan o kadar emindi ki "Geldin mi? Hadi ben çok açım" dercesine miyavlamalara başlayıp ressamımızı yönlendiriyordu. Tüm sanatçıların "Her atölyeye en az bir kedi" söyleminin hakkını veren Elif Çatlıoğlu Fırfır ile tanıştığı için kendini çok şanslı hissediyordu. Fırfır, kışın atölyeden dışarı çıkmayı tercih etmezken, yazları kurak olan atölye iklimine

uyum sağlamak için girişteki atölye çatısını mesken edinmişti. Hatta Elif Hanım bu durumu "Fırfır yazlığına gitti." şeklinde yorumluyordu. Atölyeye ilk geldiği zaman onu sokağa bırakmaya çekinen Elif Hanım, bir süre sonra aralarında oluşan bağa güvenerek her miyav duyuşunda kapıyı açıp onun çevreyi turlamasına izin veriyordu. Fırfır atölyeye o kadar alışmıştı ki her gecenin sabahında kapıda sanatçımız Elif'i bekliyordu. Kedi fobisi olan annesi Semra Hanım bile Fırfır ile rehabilite olmuş, kedilerden rahatsızlık duymamaya başlamış. Bu konuda atölyenin başka misafirlerinin de korkularını yenmelerini sağlayan Fırfır, Elif Hanım'ın gözdesi olmuş.

Fırfır, özgür bir kedi olduğundan sokaklarda dolaşırken kendini başka ailelere de sevdirmişti. Elif Hanım Fırfır'a isminin yazılı olduğu bir tasma takmış olmasına rağmen, yan komşusu onu gördüğünde ''Ay Ayşem gelmiş'' şeklinde kucaklıyormuş. Elif Hanım her ne kadar ''O benim kedim; bakın karnesi de burada onu veterinere de ben götürüyorum!'' dese de komşusu Fırfır'dan vazgeçmeye pek yanaşmamış. Komşusunun Fırfır'ı sahipsiz sanıp içeriye almaya karar verdiğini öğrenince, aralarında tartışma çıkmış. Fakat Fırfır'ı geri kazanabilmek için ona sıcacık, konforlu bir atölye ortamı ve sokaklarda dolaşabileceği özür bir hayat sunmuş. Sonunda Fırfır Elif Hanım'ı seçmiş ve atölyeye yerleşmiş.

Elif Hanım'a göre Fırfır'ın en güzel huylarından biri ise iyi bir dinleyici olması. "Hayatımda bu kadar güzel bir kedi görmedim. Onunla konuşunca bazen bana bakıp onaylıyor. Atölyede tek başımayken ya da üzgün olduğumda gelir yanıma sokulur, bana destek olur. Dert dinler." şeklinde özetliyor.

Olur da bir gün Kadıköy sokaklarında Fırfır ile karşılaşırsanız mutlaka onu takip edip, Xhouse'un o sıcacık, minik atölyesine misafir olun. Elif Hanım ile de tanışmayı unutmayın. Elif Hanım kafanızda yarattığınız fikirleri, görsel bir şölen olarak size sunmaya hazır bir şekilde bekliyor olacak. Çalışmalarıyla bizi kendine hayran bırakan Elif Çatlıoğlu'na veteriner klinikleri için logolar, kartvizit tasarımları, düzenlediği atölyeleri ve aklınıza gelebilecek her türlü görsel için danışabilir, ondan yardım alabilirsiniz.

Instagram:
xhouseproject

Mail:
xhouseproject@gmail.com

Telefon:
0554 227 61 71

Adres:
Caferağa mh. Kuzukestanesi sokak no:14/A Kadıköy/İstanbul

Kediler İnsanların Hastalıklarını Hissediyor mu?

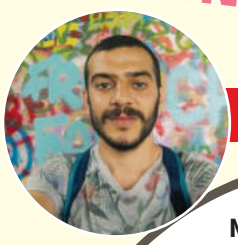

BARIŞ ATACAN KAYA
İST. ÜNV. 4.SINIF ÖĞR.

Hayat Kurtaran 5 Kedi

2007'de Morinville, Alberta'da Mel-O, 9 yaşındaki Alex'in diyabetik bir nöbete girmesini engelledi. İnanılmaz olan nokta ise, Alex'in yerden 5 metre yüksekte uyuyor olması ve Mel-O'nun daha önce oraya hiç tırmanmamış olması.

Aslında Mel-O alışılmamış bir şey yaptı. Alex'in yatağına tırmandı ve Alex'i yüzüne pati atarak uyandırdı. Annesi Alex'in uyandığını duydu ve yanına geldi. Alex kendini iyi hissetmesine rağmen, annesi kan şekerini ölçtü. Sonuç tehlikeli bir derecede düşüktü. Mel-O böylece Alex'in yaklaşmakta olan diyabet nöbetine girmesini engelledi.

2009'da, Toronto, Ontario'da Nemo, kocası Peter ölüme yaklaşmışken Angela'yı uyandırdı. Aslında Peter'ın kalbi durmuştu ve nefes almıyordu. Nemo Angela'yı dürtüp uyandırdı ve Angela'nın binlerce kez şükretmesini sağladı.

2010'da, Alberta, Wetaskiwin'de Gepetto, evini dolduran ölümcül karbon monoksitten kurtarmak için sabah saat 6: 30'da Phyllis'i (Phyllis ayrıca kulak tıkacı giyiyor) uyandırdı. Normalde çok sakin bir kedi olan Gepetto, bodrumda korkunç bir şekilde sık sık miyavlamaya başladı ve Phyllis'i uyandırdı.

Phyllis'in saatlerdir baş ağrısı vardı ve iyice hastalanmaya başladı. Baş ağrısı iyice kötüleşti , midesi bulandı ve başı dönmeye başladı. Bunun üzerine saat 6:00'da işten çıkan kocasını aradı. Kocası ona hemen dışarı çıkmasını ve evi terk etmesini söyledi. Daha sonra gaz şirketinde çalışan bir arkadaşlarıyla konuştular. Acil ekip geldiğinde evin %70'inin karbon monoksitle dolu olduğunu gördü. Phyllis ise karbon monoksit zehirlenmesinin 2. evresindeydi ki 3. evreye geçmesi ölüm demekti. Phyllis, Gepetto'nun onun hayatını kurtardığından oldukça emin.

2012'de, Alberta, Camrose'da Monty, sahibi Patricia'nın diyabetik bir komaya girmesini veya nöbet geçirmesini engelledi. Normaldeasla ısırmayan, sevimli sarman bir kedi olan Monty, gece yarı Patricia'nın kan testi yapmak için her zaman kullandığı sol elini ısırıyordu. İlk başta Monty'i kovmaya çalışan Patricia, Monty'yi yatağından yere koymaya çalışırken başının döndüğünü fark etti. İnanılmayacak şekilde Monty Patricia'ya mutfağa kadar eşlik etti. Patricia'nın midesi bulanıyor, başı dönüyor ve duvarlara tutunamadan yürüyemiyordu. Mutfağa vardıklarında Monty yüremeye devam etti ve kan şekeri test kitinin yanında durdu. Patricia, kan şekerinin 2.7'ye düşmüş olduğunu fark etti ve hemen şeker tabletlerini aldı. Monty, yorgun olan Patricia'yı ikinci kan testini yapana kadar uyanık tuttu. Monty, Patricia kan şekeri normal düzeyine döndüğünü testte görene kadar Patricia'ya yatağa gitmesine izin vermedi. Kan şekeri normal olduğunda Patricia yatağına gidebildi fakat Monty yine de yatağının yanından ayrılmadı.

13 Ağustos 2013'te Little Shemogue, New Brunswick'da Calico-Angora karışık kedi olan Meskie, hareket kabiliyeti sınırlı olan sahibi olan Chyrl'ü evini saran bir yangından kurtardı. Meskie gece 2:00'da sahibinin kucağına atladı ve Chyrl'ü mutfağa götürdü. Mutfağa giderken Chyrl evinin önünün ateş altında olduğunu fark etti. Cheryl'ün kalçası kötü durumdaydı ve diz ve kalp rahatsızlığı vardı. Bu yüzden yangından kaçmak için ekstra zaman ve efor harcadı.

Sadece geceleğini giyen Chyrl, Meskie'yi de almayı başardı ve 911'i aradı. Meskie'yle beraber arabasına atladı ve zamanında evden uzaklaştı. Chyrl'ün bütün evi yangından kurtarıldı. Sadece Chyrl'ün evi kurtarılmadı, aslında yangının sayısız hayatı tehlikeye atacak şekilde kuru çam ağaçlarına sıçraması da engellendi.

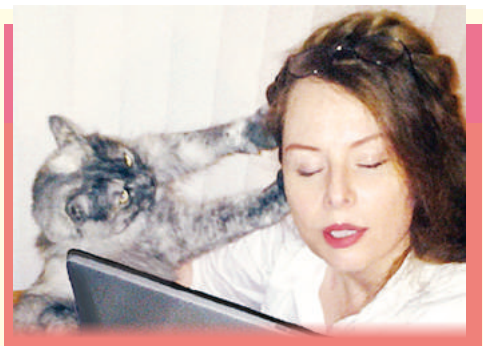

Kady Migreni Tespit Ediyor

20 yıldır migren ağrısı çekiyorum. Karanlık ve soğuk bir odada uzanmaya ihtiyaç duyduğum en kötü zamanımda kedimin yanıma gelip, bana sokulmaya yatkınlığı vardır.

Yine de en son kurtarıcım olan kedim Kady, pençelerini içeri çeker ve migren semptomlarımın başladığını hissettiğimde masaj yapmaya çalışır. Genellikle tek taraflı baş ağrısı çekerim ve Kady o bölgeye masaj yapar.

Bir diğer nokta ise, eğer ben çok kötüysem beni ne yemek için ne de herhangi başka bir şey için rahatsız etmemesi. Kady'e yemeğini koymak için eğildiğimde bile migrenden dolayı başım ağrır. Bu kadar kesin bir şekilde acımı hissedebiliyor olması gerçekten hayret verici.

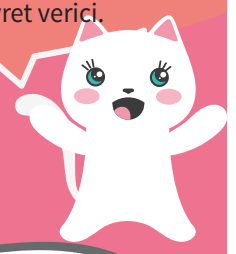

Metin Kaynak: http://www.pawmanefin.com/Do_Cats_Sense_Human_Illness
Görsel Kaynak: Kedi migren- Rose Webster

Ron'un muhteşem hemşirelik kariyeri

BARIŞ ATACAN KAYA
İST. ÜNV. 4.SINIF ÖĞR.

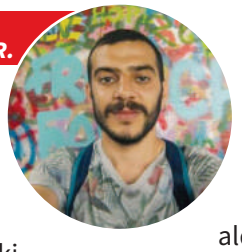

Ron eski hemşirelik günlerine şefkatle bakıyor.

Sarman bir kedi birkaç aydır Denver'daki, Northfield Veteriner Hastanesinde yaşıyordu ve hastaların rahatlığını sağlıyordu.

"Ron bize Lena, Hermonie ve Harry'den oluşan, dört kişilik bir evsiz kedi grubuyla birlikte geldi." diyen hastane müdürü Jen Weston, "Ron hastanemize getirilen diğer hayvanlara karşı ekstra bir ilgi ve alaka gösterdi." diye devam ediyor. Ron anestezi altında olan veya diş operasyonu geçiren hayvanlara (steril olmayan prosedür) başını yaslayarak veya patileriyle masaj yaparak sarılıyor. Weston Facebook sayfasında Ron'un diğer hayvanlarla olan etkileşimini paylaşıyor ve böylece Ron talep edilen bir "hizmet" figürü haline geliyor.

Weston, insanlara "Ron nasıl böyle güzel bir davranış biçimi geliştirdi gerçekten emin olamıyorum." diyor ve "Oldum olası erkek sarman kedileri severdim ve benim fikrim onların dışadönük, sosyal karakterli oldukları-ydı." diye ekliyor.

Çalışanlar Ron'un, kardeşlerine küçüklüklerinden bu yana "anne" gibi davradığını belirtiyor. Aynı şekilde Weston, Ron'un her zaman kardeşleriyle ilgilendiğini ve bir keresinde ofisine köpek geldiğinde kardeşlerini arkasına aldığını, ilk defa bir köpek görmesine rağmen kabararak kardeşlerini korumak adına köpeğe kafa tuttuğunu anlatıyor. Fakat daha sonraları Ron, fotoğraflarda da görüldüğü üzere köpeklere de alışıyor ve bu sihirli gücünü, zorlu tüylü hastalarında da kullanıyor.

"Bir keresinde hırçın bir kedi yavrusu hastaneye girdi ve sahipleri bizi çok hırçın olduğuna dair uyardı. Biz de istenmeyen durumlara karşı Ronald'ı uzaklaştırıyorduk. Fakat Ronald bizden kaçtı ve hırçın dediğimiz kediyle arkadaş oldu. Ron'la tanıştıktan sonra bahsi geçen agresif yavru kedi gayet iyi ve uysal bir hale gelmişti." diye ekliyor Weston.

Diğer kediler arasından en son sahiplendirilen ve 8 aylık olan Ron'un hemşirelik görevi sona erdi. Ancak hastane Ron'un hizmetlerini asla unutmayacak.

Son olarak yıllardır sahipsiz kedileri misafir ettiklerini söyleyen Weston, Ron'un kesinlikle şimdiye kadar gördükleri en muhteşem kedi olduğunu da söylemeden geçmiyor.

Kaynak: http://people.com/pets ya da http://people.com/pets/kitten-has-successful-nursing-career-before-graduating-to-forever-home/

Fotoğraflar: AMY JAMIESON•@MYLOMICKEY

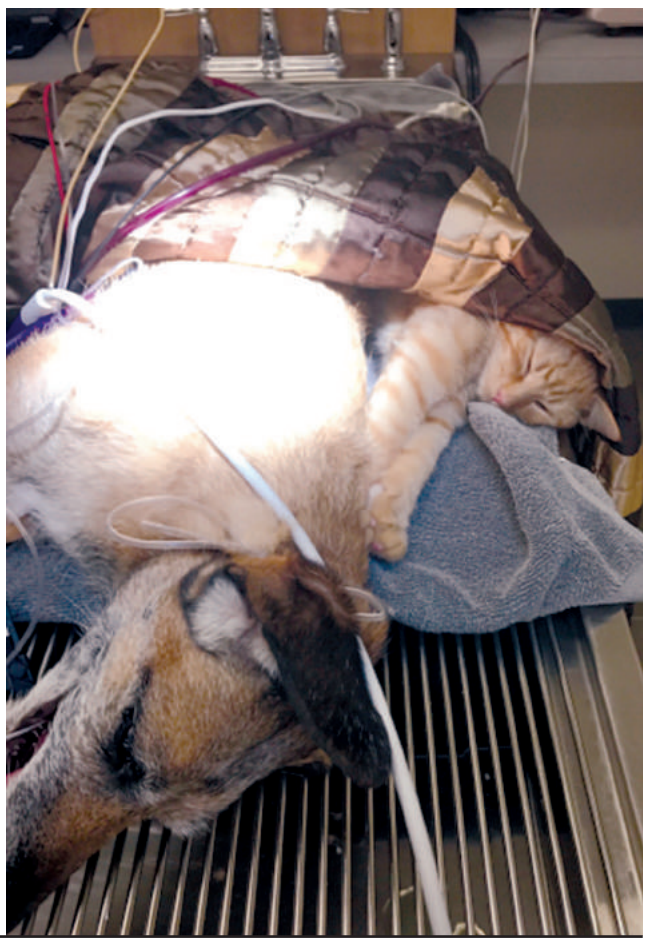

Kedi Dünyasından Üzücü Haber:

Başkan Stubbs Hayatını Kaybetti...

1998 yılında, Alaska'nın Talkeenta kasabasında yapılan seçimlerde, seçmenler pusulaya Stubbs'ın adını yazmış ve kedi Stubbs, Talkeenta'nın belediye başkanı oldu.

Stubbs geçtiğimiz günlerde 20 yaş 3 aylıkken hayatını kaybetti. Ünlü kedi ölümüyle sevenlerini yasa boğdu. Başkan Stubbs, margarita bardağından su içerken çekildiği fotoğrafıyla tüm dünyada tanınıyordu. Turistler, Stubbs'ı görmek için kasabaya adeta akın ediyorlardı. Sahiplerinden biri "Stubbs gitse de yavrular onun görevini devralmak için hazır olacaklar" diye konuştu.

Metin Kaynak: theguardian.com / Fotoğraf Kaynak: Robin Song http://ktna.org/

Rekor Kıran Kediler

ELİF GÜNDOĞDU-VETERİNER HEKİM

Keşfedilmiş en yeni kediler: Birisi neolitik devirden geliyor, diğeri ise yepyeni bir ırk. Bugüne kadar birçok kedi ile karşılaşmışsınızdır. Peki ya bunları biliyor muydunuz?

KARŞINIZDA EN ESKİ EVCİL KEDİ:

Çok sevdiğimiz kedilerle olan dostluğumuzun binlerce yıl öncesine dayandığı kanıtlandı. Kıbrıs'ta yapılan arkeolojik çalışmalarda 9,500 yıl öncesine ait olan kalıntılara rastlandı: Bir insan ve onun yanına kıvrılıp yatmakta olan bir kedi. Shillourokambos adındaki cilalı taş devrinde var olan bir köyde yapılan çalışmada tarihin en eski evcil kedisi bulundu. Kedi ve insanı birlikte gömülmüşlerdi. Zamanla aramızda oluşan bu bağ giderek arttı ve itiraf edelim artık onlarsız bir hayat düşünemez olduk. Umarız kedi dostlarımızla daha nice bin seneler geçiririz. Hayat kedilerle güzel!

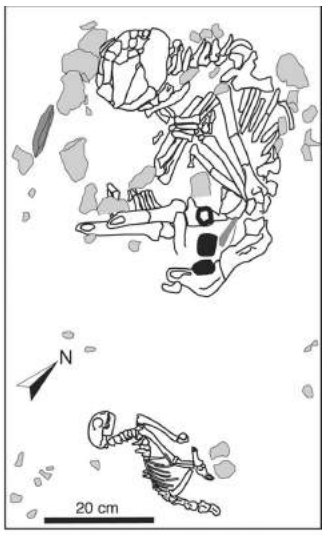

Stone Flint Green stone axes Ochre - hematite

Kaynak: http://science.sciencemag.org/ http://cfa.org

VE KEŞFEDİLMİŞ EN YENİ KEDİ IRKI:

SELKİRK REX

Bu tatlı pisicik daha önce gördüklerimize pek benzemiyor. Bu kedinin tüyleri üç katmandan oluşuyor. Kalın ve kıvırcık tüyleri var. Selkirk Rex; diğer adıyla Poodle Kedisi; Amerika'nın Montana Eyaleti'nde başlayan spontan bir mutasyon sonucu ortaya çıkmış. Bu kediler uzun, kalın ve kıvırcık tüy yapısına sahip oldukları için özenli bir bakıma ihtiyaç duyarlar. Hareketli ve sabırsız olmalarına karşın oldukça iyi huylular. İnsanlarla ve özellikle çocuklarla iyi geçinmelerine rağmen ne yazık ki o eriyip bittiğimiz kucak kedilerinden değiller.

Cerile Deltombe

The Cat's Parade

ESMA CİVELEK
VETERİNER HEKİM

The Cat's Parade ya da geleneksel adıyla "Kattenstoet", Belçika'nın Ypres kentinde kediler için düzenlenen bir festivaldir. İlki 1938 yılında yapılan festival, günümüzde üç yılda bir, mayıs ayının ikinci pazar günü gerçekleşmekte.

Festival günümüzde eğlenceli ve sevecen bir havaya sahip olsa da, ortaya çıkış hikayesi biraz ürkütücü.

Ypres'te kumaş salonlarında üreyen fareler, buradaki kumaşlara zarar vermeye başlamışlardı. Ypres sakinleri, bu problemin çözümünün kedilerde olabileceğini düşünerek birkaç aç kediyi kumaş salonlarına saldılar. Başlangıçta her şey planlandığı gibi gidiyordu, kediler fareleri avlıyor ve böylece kumaşlar zarar görmüyordu. Ancak ters giden bir şey vardı: Kediler fare yakalamanın yanı sıra ürüyorlardı da. Kent sakinlerine rahatsızlık veren fare popülasyonun yerini artık kediler almıştı. Ve maalesef kediler kumaş salonlarının pencerelerinden atılarak öldürülüyorlardı. Aynı zamanda ortaçağda birçok kültürde kedilerin şeytan ve cadılar ile iş birliği içinde olduğu inanışı yaygındı. Bu dönemde birçok kedi işkenceye maruz bırakılıp öldürülmüştü.

Bütün bu işkenceler sona erdikten sonra Ypres kentinin kilise korosunda görev alan çocuklar, bu geleneği geçmişin tam zıttı bir şekilde yaşatmaya karar verdiler. Kötü geçmişinden sıyrılan Ypres, artık Avrupa'nın fahri kedi cenneti olarak kabul ediliyor.

Günümüzde geçit töreni yaklaşık yüz grup, iki bin katılımcı ile altı dev, otuza yakın da devasa figürle kutlanıyor. Kedi kostümlü, kedi makyajlı insanlar müzik eşliğinde bu günün tadını çıkarıyor. Festivale elli bin ziyaretçinin katıldığı ve ziyaretçilerin çoğunun Japon turistlerden oluştuğu bildiriliyor.

43. yani en son Kattenstoet, 2015'te düzenlendi. Bir sonrakinin ise 13 Mayıs 2018'de yapılması planlanıyor.

kattenstoet.be

tiji capoen / courtesy of stad lepper

IRK TANITIMI

SİYAM KEDİLERİ

Kendine özgü davranışları, spesifik görünümleri ve kökeni oldukça eskiye dayanan tarihleriyle Siyam kedileri yüzyıllar öncesinden bu güne, insanlığın göz bebeği olagelmişlerdir. Bu sıra dışı kedilerin gizemli dünyasına, gelin hep birlikte küçük bir yolculuk yapalım.

HAMİD BESİM TALI
VETERİNER HEKİM

FİZİKSEL KARAKTER

Siyam kedileri; evvela büyük kulakları, üçgen surat yapıları, mavi gözleri ve kıvrık kuyruklarıyla dikkatimizi çekerler. Düz ve ince bir vücut yapısına sahip olan bu kediler oldukça esnek ve atletiktirler. Kısa ve sık bir kıl örtüsüne sahip olan bu kedilerde, dört ana renk(don) görülmektedir. Bunlar; damgalı (seal), leylak mühürlü, mavi (blue) ve çikolatadır. Ekstremiteleri vücutlarına göre daha koyu renklidir.

KİŞİLİK ve MİZAÇ

Siyam kedileri oldukça dışa dönük ve sosyal hayvanlardır. Eğer insanlarla birlikte yaşıyorlarsa "yoldaş" tâbir edilen bir veya birkaç kişiyle hayatları boyunca çok yakın ilişkiler kurarlar. Kedinin "yoldaş" insanlarla ilişkisi diğer insanlarla ilişkisinden gözle görülür biçimde farklıdır. Buna rağmen tanımadıkları kedilerle ve diğer canlılarla da pozitif ilişkiler kurma eğilimindedirler. Birçok Siyam kedisi etkilere sesli tepkiler vermekten çekinmez. Nispeten sizi tanıyan bir Siyam kedisi, ona söylediklerinize vokal cevaplar verebilir. Bu nedenle Siyam kedileri, "Konuşan Kediler" olarak da anılmaktadırlar. İnsanlarla bu denli yakın ilişkiler kurabilen bu kediler, yalnız kaldıklarında çok kolay deprese olabilirler. Bu durum onlarda psikolojik ve fizyolojik birçok bozukluğu tetikleyebilir.

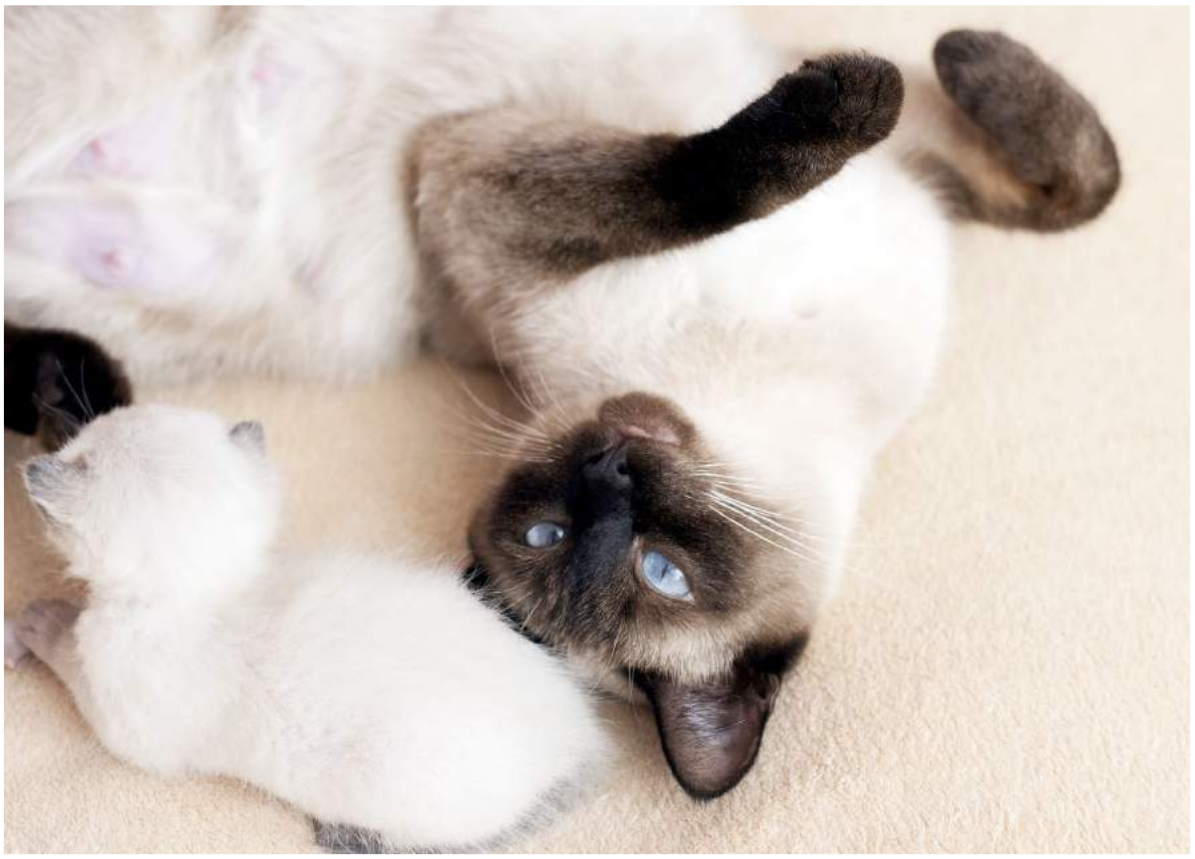

TARİH VE MİTOLOJİ

Bu dünyaca ünlü kedilerin hikâyeleri oldukça renkli ve ilgi çekicidir. İsimleri, şu anda Tayland olarak bilinen bölgenin eski adı olan Siyam'dan gelmektedir. Kadim Tayland tarihinde Siyam kedilerinden "Royal" yani "Soylu" olarak bahsedilmektedir. Bazı kaynaklarda Siyam kedilerinin isimleri "Kraliyet Kedileri" olarak geçmektedir. Tayland'da eski bir inanışa göre, kraliyet ailesinden biri öldüğünde, bu kişinin ruhunun bir Siyam kedisinde vücut bulduğu düşünülmekteydi. Bu kediler törenlerle tapınaklara yerleştirilir, burada rahiplerle birlikte hayatlarının geri kalanını lüks içinde geçirirlerdi.

Siyam kedileri tüm bunların yanı sıra mitolojide de kendilerine yer bulmuşlardı. Bir mite göre Siyam kedisi, Kraliyet Vazosunun koruyucusuydu. Kuyruğuyla onu sarıyor ve gözlerini ayırmadan devamlı vazoyu izliyordu. Bu davranışlarından ötürü Siyam kedilerinin gözlerinin şaşı olduğuna inanılmaktaydı. Bir diğer mite göre ise Siyam kedisi, prensesin yüzüğünü korumaktaydı. Yüzüğü kuyruğunda taşıyor ve düşürmemek için kuyruğunu devamlı kıvrık tutuyordu. Kıvrık kuyruğun da nedeninin bu olduğu düşünülmekteydi.

Kabul edilebilir verilere göre, Siyam kedilerinin Avrupa ve Amerika'ya gidişleri 19. yüzyılı bulmaktadır.

Yararlanılan Kaynaklar:

Common Medical Disorders in Siamese Cats by Michelle a. Rivera (pets.thenets.com)

History of Siamese Cats by Kate Burrows (siamese-cat-breeder.co.uk)

IRK PREDİSPOZİSYONLARI

- ✔ Kalıtsal Strabismus
- ✔ Nistagmus
- ✔ Vestibular Hastalık
- ✔ Kronik Böbrek Yetmezliği
- ✔ Kriptorşidizm (erkeklerde)
- ✔ Multiple coccygeal hemivertebrae (kinked tail)
- ✔ Üst Solunum Yolu Enfeksiyonları:
  - Calisivirus İnfeksiyonları
  - Feline Viral Rhinotracheitis
- ✔ Psikolojik Alopesi
- ✔ Obsesif Kompulsif Bozukluk

ENJEKSİYON

AŞI YERİ SARKOMU

EZGİ VATANSEVER - VETERİNER HEKİM

1 Yalnızca aşı uygulamaları sonrası mı sarkoma şekillenir?

Hayır. Uzun etkili olan ilaçların kullanımında vücudun verdiği yangısal yanıtın, sarkoma formasyonuna etkisi kanıtlanmıştır. Bu sebeple "aşı yeri sarkomu" tanımından uzaklaşılıp "enjeksiyon yeri sarkomu" terimi kabul edilmiştir. 2 Peki enjeksiyon yeri sarkomu nedir?

Kedilerde, enjeksiyonun yapıldığı bölgede vücudun verdiği yangısal yanıta bağlı olarak oluşan ve agresif bir şekilde büyüyen tümöral kitle olarak tanımlayabiliriz.

3 Hangi ilaçlar enjeksiyon yeri sarkomuna predispozisyon yaratır?

En risklileri inaktif kuduz ve FeLV aşıları olmakla birlikte; tüm aşılar, deri altı serum verme ve uzun etkili antibiyotiklerin deri altı uygulanmaları sonucu da görülebilir.

4 Sarkoma riskini artıran durumlar nelerdir?

Aynı bölgeye tekrar tekrar yapılan enjeksiyonlar

Oda sıcaklığına getirmeden, buzdolabından çıkarılır çıkarılmaz yapılan aşılar

Genetik yatkınlık

Canlı aşı yerine inaktif aşı kullanılması

5 Bu sarkomun insidansı nedir? En çok hangi ırk ve yaştaki kedilerde görülür?

Genetik karakterin etkisi ve doza bağımlı olarak insidans 1/1000 ve 1/10000 olarak değişir. Enjeksiyon yeri sarkomuna predispoze bir ırk yoktur, bütün kedilerde görülebilir. Daha sık 6-7 yaşındaki kedilerde görüldüğü bildirilmiştir.

6 Bu sarkomun oluşum süreci ve patolojisi nasıl işler?

Enjeksiyonu takiben subcutiste oluşan yangı, sarkoma oluşumunun temelini oluşturur. Bu yangı, fibroblast ve myofibroblastların engellenemez proliferasyonuna sebep olur. Yumuşak doku sarkomu geliştikçe tümör hücrelerine bası uygulayıp yalancı bir kapsül oluşturur. Bu süreç 4 ay ile 3 yıl arasında değişir

7 Klinik tanısını nasıl koyabiliriz?

Enjeksiyonun uygulandığı bölgede, deri altında hızla büyüyen sert bir şişlik şeklinde kendini belli eder. Hızlı büyümesine bağlı olarak kitle etrafında içi sıvı dolu kaviteler şekillenebilir. Kitlenin bulunduğu bölge, yangı veya nekroz varlığı tanıyı kolaylaştırsa da biyopsi ile de kesin tanıya gitmek tercih edilebilir.

8 Kendiliğinden gelişen ve enjeksiyon sonucu şekillenen sarkomaları nasıl birbirinden ayırabiliriz?

Enjeksiyon sonucu oluşan sarkomalar, diğerlerine göre çok daha agresif ve hızlı gelişirler. (Metastaz oranı %10-28)

Enjeksiyon yeri sarkomalarında yangı komponentleri bulunur. Bu sebeple marjinde fark pek fazla görülemez.

9 Bu sarkomaların oluşma ihtimalini azalmak için neler yapabiliriz?

Aşıları uygulamadan kısa bir süre önce buzdolabından çıkartıp ısıtmak

Uzun süre enjektabl antibiyotik uygulamalarında her seferinde deri altında farklı bölgeleri yada kas içi uygulamayı tercih etmek

Aşı için interskapular bölge ve abdominal bölgeyi değil, ekstremiteleri tercih etmek.

En önemlisi ise: Hasta sahibi ile iyi bir iletişim kurarak enjeksiyon sonrası evde hastanın monitorizasyonunun yapılmasını sağlamak.

SOKAK KEDİSİ BOB

BURCU EZGİ EREGAR
- VETERİNER HEKİM

Bir kedi sizin hayatınızda neleri değiştirebilir ki, değil mi? İşte Pati İzi bölümünde insanların hayatlarına sihirli denebilecek dokunuşlar bırakmış, bazen ün kazanmış bazen hiç duyulmamış kedilerin hikayelerini paylaşacağız sizlerle… O küçük patilerin hayatlarımızda bıraktığı unutulmaz izlerden bahsedeceğiz. İlk sayımızda Sokak Kedisi Bob var. Ben yakışıklı bir sarman olan Bob ile yaşanmış bir hikayeden ilham alınarak çekilmiş bir film ile tanıştım. Ancak Bob'un aslında koca koca satırlara sığmayan iki kitaplık bir hikayesi var. Bu hikaye ise kendi sahibi James Bowen'ın kaleminden anlatılıyor. Aslında James Bowen, Bob'dan sonra tamı tamına 6 kitap yazmış. Ve ilk kitabı olan Sokak Kedisi Bob'un kapağına şu cümleyi iliştirmiş: 'Bu kitapta okuyacaklarınız hayal ürünü değildir.'.

Hikayede, bir kedinin; uyuşturucu bağımlısı evsiz bir insanın hayatında, düzenli bir hayata sahip ve özgür bir insana dönüşürken nasıl sihirli bir pati izi bıraktığından bahsediliyor.

Kahramanımız ile Bob, James'in uyuşturucuyu bırakma çabaları sonucunda zar zor elde ettiği evsizlere barınak olarak verilen yıkık dökük bir ev bozuntusun apartman boşluğunda tanışıyorlar. Önce James Bob'un başka bir evin kedisi olduğunu düşünüyor. Sürekli aynı yerde Bob ile karşılaşan ve kedinin durumunu gören James, tüm bloktaki evlere kucağında Bob ile bir ziyaret yapıp birine ait olup olmadığını araştırıyor ancak tıpkı hayatındaki tüm kapılarda olduğu gibi bu kapılar da tek tek James'in yüzüne kapanıyor. Bunları yaparken James, hayatına açılan en güzel kapının Bob sayesinde olacağını tabi ki henüz bilmiyor. Bu sırada Bob'un patisindeki kötü durumdaki yarayı ve enfeksiyonu fark eden kahramanımız onu kalan son parasıyla veteriner kliniğine götürüyor. İyileşene kadar evinde baktıktan sonra Bob'u çok sevse ve onun için günlerce aç kalsa da bir kedinin özgürlüğüne saygı duyarak tekrar sokağa bırakıyor; ta ki onunla sabah uyandığında mutfak tezgahının üzerinde bıraktığı mısır gevreğini yerken tekrar karşılaşana kadar. Hikaye boyunca zaman zaman hep Bob'un sokaklara ait olduğunu ve onu bırakması gerektiğini düşünse de Bob tercihini hep James'ten yana kullanıyor. Bob sadece evde değil sokaklarda da James'i takip etmeye başladığında bu durumun Bob için tehlikeli bir hale gelmesinden korkan James ona ayakkabı bağcığından bir tasma yapıyor. Beraber işe de gitmeye başlıyorlar ve sokak müzisyeni olan James'in Bob sayesinde artan izleyici kitlesi ikisinin de midelerinin giderek daha dolu olmasını sağlamaya başlıyor. Bu izleyici kitlesinin içindeki bir başka kedi sever teyze de Bob'a tasma hediye ediyor ve kış geldiğinde kazaklar örüyor. Böylece Bob'un kıyafetlerle arasının iyi olduğu ortaya çıkıyor ve minik renkli atkılar Bob'un vazgeçilmez bir aksesuarı haline geliyor. Bir gün Bob talihsiz bir kaza sonucu kaybolduğunda James onu günlerce arasa da bulamıyor ve az kalsın tekrar uyuşturucu madde kullanmaya başlamanın ucundan dönüyor. Bob filmde eve bu süreçten sonra geri geldiğinde ben gözyaşlarımı tutamamıştım. O anda bir insanın yaşayabileceği yeniden tamamlanmış olma duygusunu kimse daha iyi anlatamaz. Ve sonunda James Bob'un hikayesini yazdığında milyonlarca satan kitabı hayatındaki o kapı oluyor.

Bob mu James'i, James mi Bob'u kurtardı dersiniz? Sokak Kedisi Bob kitabını okuyun, filmini mutlaka izleyin ve siz karar verin. Bana soracak olursanız, bazen yolunuza çıkan sıradan bir sokak kedisinin pati izinin hayatınızda neler değiştireceğini bilemezsiniz…

A. GÖKHAN ÖZGEL - İST ÜNV. 5. SINIF ÖĞR.

BUKOWSKİ

Günde 20 saat uyuyup yine de çok güzel görünebilirler

Kediler, yazının icadından bu yana birçok edebi esere konu olagelmişlerdir. Söz konusu eserleri kaleme alan her bir sanatçı, bu muhteşem hayvanları hayranlıkla izlemiş ve güzelliklerini taçlandırmak adına eserlerinde onlara yer vermişlerdir. Amerikalı yazar ve şair Charles Bukowski de işte o sanatçılardan biri. Kedilerinden bahsettiği "kediler" isimli şiir kitabıyla Bukowski, kedilerinin onun hayatına ve edebiyatına nasıl ışık tuttuğunu bakın nasıl dile getirmiş:

"Kediniz var mı? Ya da kedileriniz? Uyurlar, yavrum... Günde 20 saat uyuyup yine de çok güzel görünebilirler. Heyecanlanmak için bir neden olmadığını bilirler. Bir sonraki öğün. Ve arada sırada öldürecek bir şeyler. Güçler tarafından yırtılmakta olduğumu hissettiğimde bir ya da birkaç kedimi seyrederim. 9 kedim var. Uyuyan ya da uyuklamakta olan birine bakarım ve gevşerim. Yazmak da kedilerimden biridir. Yazmak yüzleşmemi sağlar. Beni gevşetir. Bir süre için en azından. Sonra devrelerim karışır ve baştan başlamak zorunda kalırım. Yazarların yazmayı nasıl bıraktıklarını hiçbir zaman anlayamadım. Nasıl gevşerler?"

Türk V
YAK

TÜRKİYE'de kısa-yarı uzun ve uzun tüylü kedi ırklarının (genetik havuzun tamamı) olmasına rağmen bu tanınan haliyle bile Türk kedilerini Türkler (ve özellikle Türk kedi-sevenleri) biraz yavaş, tutucu ve hatta bi-haber bir şekilde izlemektedir.

Sonunda Khedi Hekimliği Derneği taze bir nefes gibi kurularak çalışmalarına başlayarak büyük bir umud vermektedir.Ilk olarak Istanbul'lu Veteriner Hekimlere dünya'da olan biteni Khedi Veteriner Hekimliği Derneğince aktarmış bulunmaktayız.

Kanımca Türk yakın tarihini daha dikkatli analiz ederek, Türk Kedilerinin adıyla bir çok kedi dernekleri kurmalı, bunları bir Kedi Federasyon'u şemsiyesi altında toplayarak: kural koyucu bir organizasyonla Dünya'ya kedilerimize sahip çıktığımızı göstermemiz gerekmektedir. Aşağıda Genetikli mümkün olan tüm Türk Van Kedileri ceşit ve renkleri;

Turkish Van Cats ;10 değişik renkte Paternli- 3 değişik göz rengi'nden oluşmuş geniş bir(naturel) tabii kedi ırkıdır. (10x3=30)

Türk Van Kedisi ise ; paternsiz (bembeyaz Van kedisi) olmak ve üzere 11. grup olarak önceki gruplara katılmaktadır. (+3)

Bu Türk Van Kedilerinin tüm renk ve çeşitleriyle (toplamda 33 değişik kedi) Ingiltere'de bulunan Turkish Van Kedi Klübü tarafından tanınarak, dünya'ya tanıtılmakta ve bu sene 15th Turkish Van Cat Club Championship Show 7 Ekim 2017'de Ingilterede yapılacaktır.

Ilgilenenlerin http://www.turkishvancatclub.co.uk/events.html adresinden sonuçları takip edebilirler.

TURKISH VAN CATS DEĞİŞİK RENKLERİ

1. Beyaz üzerine Kırmızı Van-patern
2. Beyaz üzerine krem Van-patern
3. Beyaz üzerine siyah Van-patern
4. Beyaz üzerine kül/mavi Van-patern
5. Beyaz üzerine üç Baskın-renk Van-patern
6. Beyaz üzerine üç Çekinik-renk Van-patern
7. Beyaz üzerine Tekir Van-patern
8. Beyaz üzerine Tekir Çekinik Van-patern
9. Beyaz üzerine üç renk baskın Tekir Van-patern
10. Beyaz üzerine üç renk çekinik Tekir Van-pater
11. Beyaz TÜRK VAN KEDİSİ

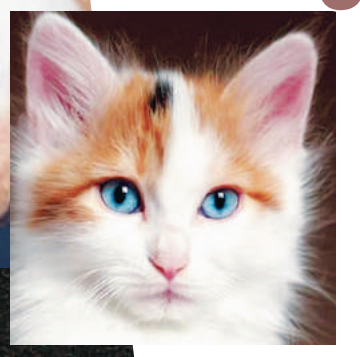

BULENT BASARAN DVM, MSC
Bulentbasaran@hotmail.com

Van Kedileri'nin

KIN TARİHİ

Türk kedileri asırlardır batılılarca Türkiye'den alınarak değişik ülkelere götürülmüştür. Önceleri bu kedi, ''Ankara kedisi'' (Turkish Angora Cats) diye tanınmış ve yurt dışında haklı bir itibar görmüştür. Ancak 1950'lerin ortasında Miss Laura Lushington ve Miss Sonya Halliday tarafından Van bölgesinden kendilerine hediye edilen, iki kedi yavrusu İngiltere'ye götürülmüştür. Bu kedilerin gerçek ve (Angora Kedisinden) farklı bir ırk olduğu anlaşıldıktan sonra yoğun üretim programıyla GCCF (Governing Counsil of Cat Fancy) tarafından tanınmışlar. 'Van' ön adı kedinin adını ve orijinini belirtmek için (net ve öz bir şekilde) seçilmiştir. Böylece Dünya Kedi Sevenleri 'Turkish Van Cats' ile tanışmıştır (1969).

Sonraları paterni ve tüm renkleri ile 'Turkish Van Cats' değişik kedi federasyonlarınca da tanınmıştır. Bu Federasyonlar ile çalışan değişik kedi klübleri kurulmuştur. Progra-sive Turk Van Cat Club (PTVCC) Tüm renkleriyle Turkish Van Cats'lerin tanınmasını sağlamak için uğraşırken Classic Turkish Van Cats (CTVCC) hala Ingiltere'ye ilk getirilen (Kırmızı ve Cream)Türk kedilerini korumağa ve üretmeğe çalışmaktaydı.

TVCC (Turkish Van Cats Club) 1983 yılında kurulmasının ardından, 2000 yılına kadar değişik renkli tüm Van kedilerini korumuş, üretmiş, tanınmaları için özel çaba harcamıştır. Son olarakta Türk milletinin sevdiği saf, bembeyaz 'Van Kedisi'de (aynı Türkçedeki şekliyle) tanınarak bütün Türk kedi ırk ve türleri dünya kedi sevenlerince tanınmasını sağlamıştır. TVCC kurulan ve hala çalışmalarını sürdüren ilk ve en eski Türk Van Kedi Klübüdür. Tüm bu Türk Van Kedi klübleri ve değişik politik tanınma çalışmaları içindeyken Turkiyede hiç bir kayda değer çalışma olmamıştır.

BRITISH SCOTTISH ÇİFTLEŞTİRİLMESİ OSTEOKONDRODİSPLAZİYİ ENGELLER Mİ?

Osteokondrodisplazi nedir?

Kıkırdak ve iskelet formasyonlarında düzensizlik ile karakterize, otozomal dominant genin sebep olduğu bir hastalıktır. Kısa, ince, esnek olmayan kuyruk (caudal vertebralarının kaynaşmasından dolayı esneklik kaybı yaşanır),vertebraların, carpal ve tarsal kemiklerin düzensiz boyutlarda ve şekillerde olması bu hastalığa bağlı deformitelerdir. Etkilenen kedilerde anamnez olarak; yürüyüşte bozukluk(kıkırdakta disfonksiyon ve defektif gelişimle sonuçlanan osteoartritis nedeniyle ayaktaki sorunlar ortaya çıkar.), atlamada zıplamada isteksizlik göze çarpar. Osteokondrodisplazi çoğunlukla endokondral ossifikasyonda meydana gelen problemler sebebiyle; axial ve appendiküler iskelette morfolojik defekt ve orantısız dwarfizm ile sonuçlanır.

British Scottish çiftleştirilmesi Osteokondrodisplazi'yi engeller mi? Bulgular ne zaman başlar? Nasıl teşhis konulur?

Scottish Fold*British Shorthair çiftleştirilmesi ile her ne kadar önem alınsa da Osteokondrodisplazi bilinenin aksine sadece homozigot kedilerde gözlemlenmez. Heterozigot kediler de dahil çeşitli derecelerde gelişimsel deformiteler gözlemlenebilir. Etkilenen heterozigot kedilerde bu bulgular erken yaşlarda görüleceği gibi daha geç dönemlerde de ortaya çıkabilir.

Deformiteler kuyruk ve distal extemitelerde yaklaşık 7 haftalıkken ortaya çıkar ve yaşam boyu kalır.

Scottish foldlarda Osteokondrodisplazi'nin x ray bulguları, klinik belirtilerinin süresi ve şiddeti hayvanın genetik tipine bağlıdır. Homozigot kedilerde ilerleyen iskeletsel değişimler gelişir. Epifizel ve metafizel deformiteler, sekunder osteoartrit(OA) de dahil, distal eklemlerdeki exuberant ekzositozis yaşamlarının erken dönemlerinde gözlenir.

Scottish foldlarda Osteokondrodisplazi'yi elimine etmek için herhangi bir tedavi prosedürü şu anda bulunmamakta.

Osteokondrodisplazi'ye x ray ile kolayca tanı konulabilir. Lezyonlar radyografide ortalama 7 haftalıkken ortaya çıkar. X ray'de tarsus, carpus, metakarpus, metatarsus, phalanx ve kuyrukta düzensiz yapılar ve deformiteler görülür. Lezyonların şiddeti phalanxda daha az olabilir. Radyografik değişiklikler arka ayaklarda özellikle distal extremitelerde daha çok dikkat çeker. Calcaneusun plantar yüzünde ekzositozlar radyolojik olarak görülebilir ve ekzositozlar eklem ankilozlarına sebep olabilir. Yaygın osteopeni de bu lezyonlara eşlik eder.

ESRA ÜYELER
VETERİNER HEKİM

TEDAVİ NEDİR, NASIL BİR YOL İZLENMELİ ?

Tedavi sonlandırılır. Fakat pentosan polisulfat, glikozaminoglikan, NSAİ ilaçlar veya bunların kombinasyonu hafifletici tedavide kullanılabilir. Glikozamin ve kondroitin kıkırdak onarımına yardımcı olur. Osteoartritli bölgelerdeki basınıyı yavaşlatır. Cilt ile ilişkilendirilen ağrının 6-8 hafta içerisinde azaldığı gözlemlenmiştir. Uzun dönem NSAİ ve omega 3 yağ asitli kombinasyonunun kullanımının barsak ve böbrek ekleri ve kıkırdak konusunda faktörler üzerine bir inceleme gerçekleşmesi önemlidir. Şiddetli olgularda cerrahi yaklaşımlar (osteotomi, pantanali artrodesi veya protezi) için tedavileri öneriyoruz.) kedinin klinik durumu değerlendirildikten sonra önerilebilir.

Önerilen bir tedavi protokolü: 0.1 mg/kg PO 1 gün - sonu takip eden 4 gün boyunca 0.05mg/kg – daha sonra 0.05 mg/kg günaşırı veya 0.025 mg/kg günlük meloksicam uygulanması. Yapılan bir çalışma uzun dönem (6 ay) meloksicam kullanımının etkili ve güvenli olduğunu doğrulamış durumda.

Çağa Osteoartritli kedide bekleti dersocularda kronik böbrek yetmezliği de görülür. Veteriner hekimler böbreklere daha fazla zarar vermemek adına NSAİ kullanımından kaçınır ve indipo duyarlar. Meloksikam'ın kronik dermatitli ve Sonar tarafından yürütülen çalışmalar, meloksicam'a yaşlı kedilerde böbrek fonksiyonlar üzerine yararlı etkilerinin olabileceği belirtilmiştir. Meloksicam verilen bir grup böbrek hastası kedide kan kreatinin seviyesi, böbrek hastası olup meloksicam verilmeyen kedilerle karşılaştırıldığında çok daha az yükselişi göstermiştir.

Kedi dayanıcıdır ekleri hastalıklarında Amsardatine, buprenorphine, gabapentin, tramadol da dahil önerilen tedavi raporlar (11)

İLAÇ KULLANIMININ YANINDA YAPILABİLECEK NELER VAR?

Şok dalga terapisi ,Lazer terapi,Sıcak soğuk terapi belli koşullu hastalarda yararlı olabilir

© 2007 The Korean Society of Veterinary Science

Kronik ağrının hafifletilesi için analjeziklerle önerilen dozlar | kedilerde ağrı ile ilişkilendirilen DJD dahil |

Buprenorphine	0,02 mg/kg	Dil altı veya oral transmukosal, yerleştirmek çağa kedi tarafından iyi tolere edilir. Endike olan kedilerde önerilen dozun kullanmasından 2-3 gün sonra ancıcıda geliyöğü sahipleri tarafından belirtilmiştir. Özellikle diğer ilaçlar ile kombine edildiğinde minimal dozları (5-10Mikrogram), uzun dönem için daha uygun olabilir.	1
Butorphanol	0,1-1 mg/ PO 6saatte 1	Bir çalışma öneriyor ki bu ilacın oral kullanımı cerrahi işlemden sonra yararlıdır	9
Carprofen		Uzun dönem kullanımına ilişkin yeterli bilgi olmadığı için öneri henüz verilmiyor .	-
Etodolac Fibrososlu		Öneriliyor	-
Flunixin Meglumine	1mg/kg P.O günde 1 defa, 7 gün	7 günlük uygulama sonucunda ilacın metabolizmadaki seviyesi yüksektir gösterir. Uzun dozlarda karaciğerde toksisite meydana gelebilir	10
Glukosamin/ chondretin sülfat kombinasyonu	Yaklaşık 15mg/kg kondroitinsulfat P.O 12-24 saatte 1	Kedilerde hafif antiinflamatuar ve analjezik etkisi köpeklere nazaran daha iyi gözlemlenir. NSAİ ,amantadine ile beraber kullanılabilir.	-
Ketoprofen	1mg/kg P.O 24 saatte 1 (max.5 gün)	Uzun dönem kullandırılacaksa birkaç gün dinlendirilmeli. 1mg/kg her 3 günde 1 uzun dönem kullanımı için , veya 0.5 mg/kg günlük kullanımda 3 gün boyunca uygulanır 2gün dinlendirilir ve 3 gün daha kullanılırda.	4
Meloxicam		0,1mg/kg P.O ilk gün, sonraki 4 gün 0.05 mg/kg, daha sonraki günler 0.05mg/kg günaşırı veya 0.025 mg/kg günlük kullanım	5,6,4,7

KAYNAKLAR

1. Robertson SA, Lascelles BD, Taylor PM, IV-PCA buprenorphine in cats: intravenous and oral transmucosal administration. J Vet Pharmacol Ther 2005; 28:453-461. Google Scholar Crossref, Medline
2. Cornelissen W, Mosert LB, Gruber AM, Evaluation of analgesia provided by postoperative administration of butorphanol to cats undergoing ovariohysterectomy. J Am Vet Med Assoc 1998; 213:1241-1242. Google Scholar Medline
3. Taylor PM, Waterman AE, Jefferies B, Plasma kinetics and kinetic, pharmacodynamic and toxicological study, Br Vet J 1994; 150:253-262. Google Scholar Crossref Medline
4. Lascelles BD, Henderson AJ, Hansen BL, Evaluation of the clinical efficacy of meloxicam in cats with painful locomotor disorders. J Small Anim Pract 2001; 42:587-593. Google Scholar Crossref Medline
5. Clarke GP, Bennett D, Feline osteoarthritis: A prospective study of 28 cases. J Small Anim Pract 2005; 47:439-445. Google Scholar Crossref Medline
6. Lascelles BD, Hansen BD, Roe S, Evaluation of client-specific outcome measures and activity monitoring to measure pain relief in cats with osteoarthritis. J Vet Intern Med 2007; 21:410-416. Google Scholar Crossref Medline
7. Guzeloglu BM, Mevcutoglu HK, Marshall RD Long term safety, efficacy and palatability of oral meloxicam at 0.05-0.05mg/kg for treatment of osteoarthritis pain in cats. J Feline Med Surg 2008; 10:289-41. Google Scholar Link
10. Lascelles B, Robertson S. S.R-Ketoprofen: a chiral non-steroidal anti-inflammatory drug for cats? Results of a pilot study. J Feline Med Surg 2003;5:111-119
11. COSTA DVM, DUNBAR MD, CALDWELL CW. Canine osteoarthritis: Pathophysiology and management. Compend Contin Educ Pract Vet 2007; 29:484-496; quiz 497.
12. Kirkby K, Jessen CR, Vitt C, Randomized, double-blind, placebo-controlled study of the chondroprotective effect of oral glucosamine hydrochloride in healthy cats. J Anim Physiol Anim Nutr (Berl) 2008; 92:621-631.
13. Innes JF, Lingard AE, Tasker S, Shakespeare D, Braddock M, Barr AR. Randomised, two-period, cross-over, placebo-controlled, double-blind study of the effects of meloxicam administration on signs of canine hip dysplasia-associated pain and disability. J Feline Med Surg 2010; 12:709-719.

HAZIRLAYAN: ELİF GÜNDOĞDU - VETERİNER HEKİM

Nöropatik Ağrıyı Anlamak İçin Bilmemiz Gereken Terimler:

Nosisepsiyon; ağrının fizyolojik bileşeni olup, harici zararlı bir uyarıya yanıt olarak üretilen sinir sinyallerinin iletimi, aktarımı ve modülasyonu işlemidir. Merkezi ve periferik nöropatik ağrı; merkezi ya da periferal sinir sistemindeki primer bir lezyon veya işlev bozukluğunun başlattığı veya sebep olduğu ağrıdır. Wind-up ağrı; hassaslığın artmasıyla periferal ve merkezi ağrı eşiklerinin değişmesidir. Multimodal analjezi; optimal analjezi sağlamak için farklı etkilere sahip birden fazla ilacın bir arada kullanılmasıdır (Hellyer ve ark, 2007).

NÖROPATİK AĞRI

Geçmişte hayvanların ağrı hissetmedikleri veya ağrıyı insanlardan farklı algıladıkları düşünülmüştür. (Epstein ve ark, 2015). Fakat artık hayvanların ve insanların ağrının gelişimi, iletimi ve değişimi için benzer nöral yolaklara sahip oldukları iyi bilinmektedir. Benzeşim ilkesine göre; kedi ve köpeklerin nöral yolakları ve nörotransmitterleri insanlarınkine çok benzer yapıda olduğu için, büyük olasılıkla acıyı benzer şekilde hissederler (Epstein ve ark, 2015).

Ağrı basit bir duygudan çok daha fazlasını içeren çok boyutlu bir deneyimdir. Öncelikle iki boyuta sahiptir; duyusal yönü (yoğunluğu, yer ve süresi) ve duygusal yönü (hoş olmayanlığı). Kedilerdeki ağrının değerlendirmesi birkaç çeşit metod ile yapılmıştır; davranışsal ve fizyolojik skalalar, provoke edici testler ya da doğal gözlemler gibi (Merola ve Mills, 2016).

Nöropatik ağrı; sinir sisteminde primer bir lezyon veya işlev bozukluğunun başlattığı veya sebep olduğu ağrı olarak tanımlanır (Callin ve Benet, 2008). Nöropatik ağrı; sinir kökü ve pleksus avülsiyonu ve merkezi sinir sistemi patolojisi sonucunda şekillenir. Herhangi bir kronik ağrı durumu; daha sonrasında nöropatik bir bileşen geliştirebilir. Hayvan sahiplerinin belirttiği sürekli çiğneme, ısırma ve aynı anda bölgeyi kaşıma, ani bağırmalar ve patolojik durum olmamasına rağmen dokunulan yere ters tepki vermesi nöropatik ağrının belirtileri olabilir.

AGRESİF VE TERS TEPKİ

Ağrının asıl kaynak noktası olan (primer) ya da bu alanın etrafında bulunan ve patolojik olmayan bölgeye (sekonder) dokuya zarar verecek bir uyarım yapıldığında hayvan daha agresif ya da ters tepki verirse hiperaljezi durumunun olduğunu düşünebiliriz. Eğer hayvanın primer olarak hiperaljezik ya da hiposensitif olan bölgesinden uzak, zarar görmemiş bölgelerine hafifçe dokunulduğunda dahi ters tepki gösteriyorsa bu durumda allodini (zarar görmemiş dokulara zararsız uyarım yapıldığında ortaya çıkan ağrı) olduğunu düşünürüz (Mathews ve ark, 2014).

SEMPTOMLARI

Bir uzvu sürükleme veya topallama, derinin titremesi veya seğirmesi, hasarlı dokuyu çiğneme, atrofi, vokalizasyon, iştah azalması, uygunsuz idrar ve dışkı çıkışı (tutamama), elle kaldırılmaya veya tutulmaya direnme, aile aktivitelerinden vazgeçme, yaklaşıldığında ve tutulduğunda agresyon, azalmış bakım ve matlaşmış tüyler ya da spesifik bölgeklerine artmış bakım, uzuvda sertlik veya topallama, tutulduğunda beklenmedik tepki, kişilik değişiklikleri. (Downing, 2011)

Muayene sırasında aşırı duyarlılık ağrının nöropatik bir bileşen olduğunu düşündürmektedir ve standart analjeziklerden (NSAİİ, opioid) alınan zayıf bir yanıt da nöropatik ağrı varlığına işaret edebilir. Nöropatik ağrı şüphesi varsa hem nöropatik ağrı durumu hem de buna sebep olan durumla ilgilenilmelidir. (Mathews ve ark, 2014)

Nöropatik Ağrı ile Bağlantılı Durumlar; Travma, Fibrokartilaginöz embolik myelopati, Diskospondilitis ve vertebral osteomyelitis, Kedi ve köpeklerde sırt ve boyun ağrısının potansiyel kaynakları, Poliradikulonöritis, Vaskuler innervasyon, İç organlardan kaynaklanan nöropatik ağrı: Kedilerin interstisyel sistiti, gastrointestinal sistem / spinal kord kaynaklı, yangısal barsak hastalığı, pankreatitis / pankreatik ağrı. Kedilerde sıkça görülen bir durum olan diabette; arka ayaklardaki ağrı ve karıncalanma da bir çeşit nöropatik ağrı formudur (PETMD).

Nöropatik ağrının tanısı; Ağrı oluşturabilecek diğer sebepler elendikten sonra ve sinir sisteminin refleks muayenesi yapıldıktan sonra konulabilir. Basit kan testleri enfeksiyöz ve hastalık kökenli nedenleri ortaya koymak için kullanılabilir. Kan glikoz testi kediye önceden diabet tanısı konmamışsa bu konuda yardımcı olabilir. Radyografi ve özel görüntüleme yöntemleri kemik ya da spinal korddaki tümörlerin aranması için gereklidir. Son olarak; kedinin tıbbi ve davranışsal geçmişi hakkında iyi bir tartışma yapılması ve bu duruma yol açan belirtiler doğru tanıya götürmeye yardımcı olacaktır (PETMD).

TEDAVİ

Nöropatik ağrı tek bir farmakolojik veya farmakolojik olmayan tedavi ile yeterince yönetilemediğinden, birkaç ilaç ve prosedür çeşidine ihtiyaç duyar. (Mathews ve ark, 2014).

Eğilme-tarama yerleşimleri, uzun ameliyasyonu gibi nöropatik ağrı oluşturan durumlarda opioidler ile birlikte parenteral verilebilirler; sedatif durumunu ve ağrı skorunu öğrenmek, benzer kullanımdaki diğer etkili İlaçlardan (Matthews, 2008). Tramadol sıfır (4 mg/kg PO 24 saatte 1) ve metoklopramid (0,01-0,1 mg/kg PO 24 saatte 1) bu amaçla multimodal bir rejime eklenmelidir.

TEDAVİ METODLARI

Opioidler: Opioidler nöropatik ağrıyı yönetmek için multimodal bir rejime eklenebilir, ancak tek başına bir analjezik olarak kullanılmazlar. Fentanil'in daha kısa etkin yardımcısı olmuş; akut inflamasyon veya periferal sinir sistemi ağrısı/yaralanması olan hastalarda daha avantajlıdır, çünkü ilacın kademeli olarak azaltılmasının planlanması daha kolay yapılır. Daha az kısmı yapan opioidler (örneğin, fentanil, metadon, buprenorfin) herhangi bir travma geçiren hastada kullanılırken potansiyel olarak hastanın kanamasını ve daha kötü hale gelmesini önlemek amacıyla dikkatli olmalıdır. Kusma gerçekleşirse daha önceden bilinen veya şüphe edilen beyin hasarı olan hastalarda ani kafa içi basıncının artmasına sebep olabilir. Bu durumda Hidrokodon (Morfin, Meperidine, Fentanil kompetatif antagonistleri) opioidlerin yan etkilerini tersine çevirmek için önerilir (Matthews ve ark, 2014). Eğer yan etki görülürse farklı bir opioide geçilmesi tavsiye edilir, çünkü farklı bir opioid verildiğinden yüksek dozu herhangi bir biçimde daha iyi tolere edilebilir. Özellikle kedilerde yüksek dozda kullanılan fentanilin (3-4 µg/kg IV-IOP) morfin (0,1-0,5 mg/kg IM 3-6 saatte 1) ve hidromorfonlardan daha az yan etki oluşturduğu görülmüştür (Matthews, 2008). Metadon; nöropatik ağrı yönetiminde kullanılması tercih edilen bir opioiddir, çünkü opioid analjezik özelliğiyle birlikte bir NMDA antagonisti ve serotonin geri alım inhibitörüdür (Matthews, 2008). Tramadol'ün (2-4 mg/kg PO 8 saatte 1) nöropatik ağrıyı yönetiminde kullanılması, norepinefrin ve serotonin serbestleştirilmesini kolaylaştırmasının yanı sıra İS-

LOKAL ANESTEZİKLER

Lidokain sistemik olarak uygulandığında, dorsal boynuzdaki NMDA reseptöründeki ektopik efferent sinirsel aktiviteyi bloke eder (Matthews, 2008). Sistemik olarak verilen lidokainin çeşitli nöropatik ağrı bozukluklarının tedavisinde etkili olduğu gösterilmiştir fakat lidokain infüzyonları kedilerde kullanılmamalıdır. Bunun yerine kedilerde lidokain %3 dermal patch; ağrının ortaya çıktığı yerlerde yerel olabilir. (Matthews ve ark, 2014).

sonal geri alımlarını engelleyebilir.

Fakat serotonin alımını engelleyici etkisi nedeniyle seçici olmayan serotonin inhibitörü olmuş olabilecek hastalarda kullanılmamalıdır (Matthews, 2008). Ağır opioidler dozunun artırılmasıyla daha kötü sonuçlanmış gibi görünüyorsa, opioid kaynaklı hipersensitif olduğunu düşünmelidir. Bu nedenle, ağrı rezistansı olan yaşlı dorsunun kötüleşmesi olarak yorumlanmamalıdır (Matthews, 2008).

NMDA (N-metil-D-aspartat) Antagonistleri: NMDA reseptörleri dorsal boynuzdaki presinaptik sinoptozlara yerleşmiştir. Aktivitesini düzenleyen glutamat, nöropeptit, glisin ve poliamin gibi çeşitli bağlanma bölgelerine sahiptir. Sinir hasarı; örneğin glutamatında bir artışa yol açarak NMDA iyonotropik kanalını açar; bu da kalsiyum akışının oluşmasına ve opioid mimetik-ap'a yol açan bir hassaslaşmanın etkinlik nedeni olur. Bu kanal ketamin, amantadin ve dekstrometorfan gibi NMDA reseptör antagonistleri tarafından engellenebilir.

Hayvanlardaki nöropatik ağrıda alodinik ve hiperaljezik olmuş NMDA reseptör antagonistlerine dayanırlar. Ketamin anestezik ve analjezik ajan olarak veteriner hekimlikte yaygın olarak kullanılır. Amantadin ise son zamanlarda kronik ağrı yönetiminde kullanılmaktadır (Matthews, 2008).

Düşük doz ketamin; nöropatik ağrıyı önlemek ve tedavi etmek için pre, intra ve postoperatif olarak sıklıkla kullanılır. Bir opioid ve bir MMAİ (kardiovaskülerdeprimanlı olmadığı) verilmesinin ardından ketamin'in bir yükleme dozu uygulanır ve onu takiben CRI (Sürekli Oranlı İnfüzyon) şeklinde verilir. Ketamin'in orta-ağır süreli tedavi için bırakılması sonrasında amantadin (1-4 mg/kg PO 24 saatte 1) devam edebilir (Matthews ve ark., 2014).

Nöropatik ağrı açısından endişe verici olan amputasyon ağrısı için ketamin'in etkinliğini değerlendiren bir çalışmada, opioidin tek başına kullanılmasına kıyasla 3 gün boyunca postoperatif ağrı skorlarında ketamin'in daha iyi sonuç verdiği kaydedilmiştir. (Matthews, 2008)

Ketamin Cilt: Ketamin'in standart konsantrasyonu miktar (1,5 mg/ml) ile standart dilüsyon olaşmaktadır. Pre-op bolus dozu genellikle cilder edilmiş ketamindan olmuş. (Bowring, 2016).

- **Bolus dozu**
  Kedi ve köpekler için – 0,5 mg/kg
- **Intra-op dozu**
  Kedi ve köpekler için – 30 mg/kg
- **Post-op dozu**
  Kedi ve köpekler için – 3 mg/kg

(Bowring, 2016).

AKUPUNKTUR VE MASAJ

Nöropatik ağrıyı sadece farmasötik maddelerle idare etmek zordur, bu nedenle akupunktur ve diğer entegre tekniklerle multimodal farmasötik bir rejime ek olarak dahil edilmelidir (Matthews ve ark., 2014).

Akupunktur: Analjezi, iyileşme ve immün modülasyona yönelik endojen bir yanıtı uyarmak için sinirvasküler veya kas yapıları bakımından zengin olan vücudun belirli yerlerine ince iğnelerin perforatörlenmesidir. Farmasötik yaklaşımlara uygun şekilde kullanıldığında değerli bir yardımcıdır ve çağa duyarlılık için büyüme bir terapiden ziyade multimodal bir rejimde kullanılması tavsiye edilmeyir (Matthews ve ark., 2014).

Medikal masaj: Stres, anksiyete ve ağrıdan kurtarmayı pömyıl; yara, hareketlilik, kan akımı ve lenfatik drenajda değişiklik yaratmak amacıyla pumuçak dokuların manipüle edilmesidir. Alternatif olarak elin iç yüzü ile pumuçak kompres şeklinde masaj yapılır.
(Matthews ve ark., 2014)

MULTİMODAL TEDAVİ ÖRNEĞİ

Anka elektronik ile ampütasyona sarsıntı 60. günde nöropatik ağrı meydana gelen 6 kg'lık bir kedide; daha-önce sevdeğiyl İmidokloprak için 100 mg'lık bir dozda medetomidin, 1,5 mg'lık bir dozda morfin ve kas içine verilen 20 mg dozda ketamin alındı. 0,08 mg/m²'lik bir dozda morfin, 0,24 mg/m²'lik bir dozda lidokain ve 0,06 mg/m²'lik bir dozda ketamin içeren Lokfarb Rüngen çözeltisinin sabit oranlı infüzyonu (CRI) ile anjiyo ve kalp. Ilaçlar, kedi 6-24 mL/saat olacak şekilde farklı sürelerde hızı değiştirilerek kediye verildi. 24 mL/saat hızında yüksek sedasyon oluştuğu görülüp 11 mL/saat hıza düşürülüldü. Kedi toplamda 36 saat, bu şekilde CRI aldı. 12 saatte bir ozal yoldan verilen 10 mg'lık bir dozdaki amitriptilin 21 gün boyunca ve 12 saatte 1 transmukozal yolla verilen 180 µg/kg'lık bir dozdaki buprenorfin 2 gün boyunca devam ettirildi. Bu tedaviyle kedinin ampütasyonundan sonraki 10 gün boyunca yaşadığı nöropatik ağrıdan çıkarılmış oldu (Erhan ağrı, B.L., 2006)

Antidepresanlar: Kedilerde gabapentin 1,5-5 mg/kg PO 12 saatte 1 olarak verilir. Dozal gerekçelerini değerlendirmek için ilaç dozunun dikkatli bir şekilde duyarlanmanı önerilir. Gabapentin böbreklerden atılır ve böbrek yetersizliği olan hayvanlardaki yarı ömrü uzamaktadır. Dozun azaltılması önerilir. Çünkü ilacı durdurmak şiddetli dalgalanma nakavanti ağrısına neden olabilir (Matthews, 2008). Sinir hasarı olan hayvanlarda gabapentinin uygulamaları potansiyel olarak olumsuzlaşacak ya da devam eden nöropatik ağrıyı azaltır (Matthews, 2008). Insanlarda nöropatik ağrı yönetiminde gabapentin ile benzer farmakolojik etkilere sahip bir ilaç olan pregabalin de kullanılır (Matthews, 2008).

Trisiklik Antidepresanlar; Veteriner hekimlerin kullanımı için imipramin ve amitriptilin yaygın olarak önerilen trisiklik antidepresanlardır. Bunlar katekolamin hücre geri alımını engeller böylece adrenerjik iletim artar. Buna ek olarak, amitriptilin bir NMDA reseptör antagonisti olarak hizmet eder. Amitriptilin kedilerde 2,5-12,5 mg/kedi ya da 0,5-1 mg/kg PO 24 saatte 1, imipramin ise 2,5-5 mg/kedi PO 12 saatte 1 dozunda verilir (Matthews, 2008). Trisiklik antidepresan ilaçlar serotonin ve norepinefrin geri alım inhibitörlerdirler (Matthews ve ark., 2014).

Pek çok ilaç ve bileşik monoaminleri veya serotonin sentezini arttırır. Bu tür analjezik ajanlar (tramadol, trisiklik antidepresanlar, seçici serotonin (norepinefrin) geri alım inhibitörleri, amisulpridin, metoklopramid, selegilin, amifinaz, mirtazapin ve trazodon) kombine olarak kullanıldığında dikkatli olunmalıdır. (Epstein ve ark., 2015)

Ülkemizde nöropatik ağrı ve yönetimi için PLATTER yaklaşımını göz önünde tutmamız gerekmektedir: PLan (Plan-la – Hastaya-özel) - Anticipate (Tahmin et – Proaktif) - Treat (Tedavi et – Ağrıyla mücadele olarak) - Evaluate (Değerlendir – Tedavinin etkinliği ve uygunluğu) - Return (Geri dön – En önemli adım! Tedavi modifikasyonu ya da sonlandırılması) (Epstein ve ark., 2015).

KOBAYASHI Gaitani, W., 2010. Pain Management in Cats. NAVC Clinician's Brief (September 2010). Pulmed Support. http://www.ncbi.nlm.nih.gov (Erişim: 17.04.2015). Collins, S., Bennet, R.L., 2009. Management of Neuropathic pain: Continuing Education in Veterinary Medicine. Critical Care & Pain, Volume 9 Number 6. Clark, L., Gogia, R.K., Shmaduk, K., 2007. Skin lesions following gabapentin administration in a cat. Veterinary Anaesthesia and Analgesia (2007). http://doi.wiley.com/10.1111/j.1467-2995.2006.00288. Downing, R., 2012. Pain Management for Cats. https://vetstreet.com/articles (Erişim: 08.03.2015). Downing, R., 2006. 1.Pain for Cats. NAVC Pain Conference. Virginia Beach, VA (Online Medicine). http://www.ifawc.com (Erişim: 08.03.2015). Epstein, M.E., Rodan, I., Griffenhagen, G., Kadrlik, J., Petty, M.C., Robertson, S.A., Simpson, W., 2015. 2015 AAHA/AAFP Pain Management Guidelines for Dogs and Cats. Journal of Feline Medicine and Surgery (2015) 17, 213-37. Fox, S.M., 2004. Pain Management in Musculoskeletal Medicine. CVC (Vegas, Florida, Nevada). P. Rodan, I., Brunt, J., Downing, R., Hagedorn, J.E., Robertson, S.A., 2011. AAHA/AAFP pain management guidelines for dogs and cats. Journal of Feline Medicine and Surgery (2011) 13, 465 – 483. Mathews, K.A., 2008. Neonatal NePain in Dogs and Cats. If Only They Could Tell Us If They Hurt. Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice (November 2008). Mathews, K., Kronen, P.W., Lascelles, D., Nolan, A., Robertson, S., Steagall, P.V.M., Wright, B., Yamashita, K., 2014. Guidelines for Recognition, Assessment and Treatment of Pain. Journal of Small Animal Practice 2014 (55) 10-68.

Alfa-2 Adrenoseptör Agonistleri: Medetomidin ve dekmedetomidin multimodal bir rejime eklenebilir. İdrar çıkışını potansiyel olarak arttırması dışında düşük dozda herhangi bir yan etki gözlemlenmemiştir (Matthews ve ark., 2014). Medetomidin epidural, intraartiküler, perineural ve parenteral yollar dahil olmak üzere çeşitli yollarla tek veya birkaç ilaçla kombinasyon halinde uygulanabilir. (Matthews, 2008)

2017 Aralık

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Ocak 2018

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ŞUBAT 2018

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

LEOPAR
(Panthera pardus)

Gücü ve sinsiliği benekleri kadar efsanevi bu gizemli ırk kedigiller ailesinin en büyük 4 kedisinden (aslan,kaplan,jaguar,leopar) 4. sırada olanıdır. Aynı zamanda Pars adını ile de anılır. İlk dönemlerde Parsın, Aslan ve Panterin melezi olduğu düşünülüyordu. Leopar ismi de Latince 'Leo' (aslan) ile panter manasında kullanılan 'Pard' kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Tek başına avlanan, görüntülenmesi son derece zor, gece aktif, nadiren gündüzleri görülebilecek, üreme mevsimi hariç yalnız olmayı seven ve sadece kendinden sorumlu bir yırtıcıdır. Son derece gizemli ve gizli karakterinden dolayı tüm gözlemlere rağmen aslında davranışları hakkında çok az şey bilinmektedir. Denilir ki 'Bir leoparı bi saniye için bile görmek beklenmeyene şahit olmak demektir.'

EGZOTİK

AİLESİ

Âlem: **Animalia (Hayvanlar)**
Şube: **Chordata (Kordalılar)**
Sınıf: **Mammalia (Memeliler)**
Takım: **Carnivora (Etçiller)**
Alt takım: **Feliformia (Kedimsiler)**
Familya: **Felidae (Kedigiller)**
Alt familya: **Pantherinae (Büyük kediler)**
Cins: **Panthera**
Tür: **P. pardus**

Çin Parsı, İran Parsı, Avrupa Parsı, Afrika Parsı, Amur Parsı, Anadolu Parsı, Arap Parsı, Berberistan Parsı, Kafkas Parsı, Hint Parsı, Çinhindi Parsı, Java Parsı, Japon Parsı, Sina Parsı, Sri Lanka Parsı, Zangibar Parsı gibi bir çok alt türü bulunmaktadır ve bu türlerin bir çoğu tükenmiş, bazıları ise şuan da tükenme tehlikesi altındadır.

GÖZDE ERTEN -
İST. ÜNV 4. SINIF ÖĞR.

Leoparlar zarif, esnek ve büyük kedilerdir. Büyüklük olarak erkekler dişilerden yaklaşık olarak %20-40 daha büyüktür. Vücutları sarı-kahverengi, bazen tamamen siyah, bazense koyu kahverengi tonlarında yumuşak ve parlak tüylerle kaplıdır.

Siyah leoparlar genel olarak normal kürk rengine sahip olanlardan daha agresiftir. Çünkü normal renkte olan anneler çoğunlukla siyah yavruyu beğenmez, onu dışlar ve zamanından önce yavrudan ayrılır. Bu da yavrunun davranış gelişimini olumsuz yönde etkiler. Kürk renkleri yaşam bölgelerine göre değişebilmektedir. Otlak alanlarda yaşayan leoparların renkleri altın rengi ve sarı tonlarında değişirken, orman ve dağlık bölgede yaşayanlar genelde sarı ve krem rengi tonlarında tüylere sahiptir. Değerli kürkü bu gizemli canlıya etkileyici bir görünüm kazandırırken, aynı zamanda en önemli av olma ve büyük çoğunlukta tükenme tehlikesi altına girme sebebidir.

Araştırmalara göre hiçbir leoparın vücudundaki benek ve çizgilerin diğer bir leoparla aynı olmadığı düşünülmektedir. Amy Attenborough isimli bir yaban hayatçının bir gözlemi sırasında 5 yıl önce fotoğrafını çektiği leopar yavrusunu, fotoğrafa bakarak bıyıklarının üst çizgisi hizasındaki beneklerin şeklinden tanıması hikayesini de bu görüşü destekleyen küçük bir örnek olarak olarak verebiliriz.

Ortalama 20 yıl olarak düşünülen hayatları boyunca ortalama 98-105 günlük bir gebelik süresi geçirirler. Doğum bir kaya oyuğu veya yıkılmış bir ağacın kökleri arasında gerçekleşebilir ve bir batında 2-5 yavru doğar. Gözleri kapalı olarak dünyaya gelen yavruların 10 gün içinde gözleri açılır, büyüdükçe anneye avcılıkta yardım etmeye başlarlar ve 2 yaşında anne yanından ayrılırlar.

Yaşam alanları daha çok Güney Afrika, Moğolistan'ın güneyi, Endonezya, Hindistan, Malezya, Çin gibi ülkelerdir. Genel itibari ile orman, çalılık, yarı çöllerde, yağmur ormanlarında ve özellikle Çin'de soğuk dağlarda yaşamlarını sürdürürler. Asya'da yaşayanlarına çoğunlukla pars, Afrika'da yaşayanlarına Leopar denir.

Yaşam alanı olarak en çok tercih ettikleri alanlar ağaçlardır. Bunun başlıca nedeninin ise bölgedeki diğer tehdit sebebi yırtıcılar ve beslenme için avladıkları avlarını saklama iç güdüsü olduğu düşünülmektedir. Yapılan uzun süreçli gözlemlere göre sebebi tam olarak bilinmese de en çok tercih ettikleri ağaç türü Marulla Ağacıdır. Bölgelerini ise tıpkı evcil kedilerdeki gibi ağaca sürtünme yolu ile kokularını bırakarak belirledikleri gözlemlenmiştir.

Avlanma zamanı olarak sıcak hareketlerini yavaşlattığı için daha çok geceleri ve sabah saatlerini tercih ederler. Bir leoparı geceleri karanlıkta, öğleden sonraları veya sabahın erken saatlerinde bir ağacın tepesinde avını sinsice takip ederken veya yakaladığı avını ağacında tepesine taşırken görebilirsiniz. Ayrıca koca bir geyiği dahi sivri, keskin dişleri ve kaslı vücut yapısı sayesinde kolayca ağacın en yüksek noktasına taşıyabildiğini söyleyebiliriz.

Peki ya bu büyük kedileri birbirinden ayıran özellikler neler? leopar, jaguar, çita? farklarını biliyor muyuz?

LEOPAR-JAGUAR ARASINDAKİ 5 FARK;

1 Vücut Yapısı

Bir jaguar leopara göre dış bakıda daha tıknaz ve kaslı bir vücuda sahiptir, daha güçlü bir ağzı ve leopara göre gözle görülür bir şekilde geniş bir kafası vardır. Ayrıca jaguarların kuyrukları leoparlara göre oldukça kısadır.

2 Kürk Deseni

Hem jaguarlar hem leoparlar altın rengi kürklere veya 'melanistik' olarak adlandırılan siyah renge sahip olabilirler. İkisinin de kürkünde benzer benekler bulunsa da jaguarların beneklerinin içinde çok küçük boyutlarda lekeler bulunur. Bir leoparı kesinlikle bir jaguardan kürk deseni sayesinde ayırt edebilirsiniz.

3 Vücut Büyüklüğü

Leoparlar büyük kediler arasındaki en küçük kedilerdir. Diğer kediler ise vücut büyüklüğü sırasıyla aslan, kaplan ve jaguardır.

4 Davranış

İki büyük kedi de iyi yüzen hayvanlardır. Fakat jaguarlar suda çok vakit geçirmeyi tercih eder ederken leoparlar genelde bunu önler. Bir leopar bir jaguara göre oldukça asosyaldir. Jaguarlar kendinden daha büyük, farklı bir ırkla karşılaştığında yüzleşmek konusunda leoparlara göre daha cesurdur. Yani bu utangaç canlı gizemli olmanın ardına sığınıyor diyebiliriz.

5 Yaşam Alanları

Vahşi hayatta leopar ve jaguarlar bütünüyle farklı kıtalarda yaşarlar. Jaguarlar geçmişlerinde Güney Amerika'daki Arjantin'den, Arizona'daki Büyük Kanyon'a kadar dolaşmışlar, bugün ise Amerika'da neredeyse tamamen nesilleri tükenmiş durumdadır. Öte yandan, leopar Afrika'nın ve Asya'nın tamamında, Orta Doğu'dan Sovyetler Birliği'ne kadar, Kore, Çin, Hindistan ve Malezya gibi geniş bir alanda görülmektedir.

LEOPAR VE ÇİTA ARASINDAKİ 5 FARK

Öncelikle bu iki tür de kedigiller familyasında bulunmalarına rağmen aradaki en büyük fark alt aileleridir. Leoparlar Pantherinae alt ailesindeyken, çitalar Felinae alt ailesinde yer alırlar.

1 Fiziksel Yapı

Çitalar leoparlara göre daha geniş göğüs, dar bir bel, kısa ve sıkı bir kürke sahiptir. Leoparlar büyük ve uzun bir kafa yapısına sahipken, çitaların daha oval ve ince vücutları ile orantılı küçük kafaları vardır. Bir çita leopara göre oldukça hızlı bir koşucudur. Bunun sebebi, büyük burun delikleri ve oldukça geniş akciğer sahasıdır. Leoparlara göre uzun arka bacakları ve suppler omurgaları da bu hızın önemli sebebidir. Bir çitayı koca bir ağacın tepesinde görmeniz genellikle zordur, yarı perdeli pençelerinden dolayı alçak dalları tercih ettikleri düşünülür.

2 Kürk Deseni

Bir leoparın kürkünü incelediğinizde içi boş ve içi dolu siyah benekler görebilirsiniz. Çitaların ise kürk yapısı tamemen içi dolu siyah beneklerden oluşur kuyruklarının ucunda ise farklı olarak 4-6 adet koyu renk halka görülür.

3 Yaşam Döngüsü

Ömürleri 20 yıl yaşayan leopara göre çok daha kısadır, ortalama 8-10 yıl yaşarlar. Yalnızlığına düşkün leopara göre daha sosyal olan çitalar, henüz 3 aylıkken sütten kesilip anneden uzaklaşabilirler.

4 Davranış

Çitalar leoparlar gibi kükreyemez fakat homurtu, uluma, mırlama gibi sesleri ile bir çitayı bir leopardan kolaylıkla ayırt edebilirsiniz. Gizemli, yalnız olmayı seven leoparlara göre kesinlikle çok daha sosyal ve aktif hayvanlardır. Bir çita avlanma konusunda sürülerden çekinmez, bir zürafa sürüsüne dahi saldırabilecek kadar gözü karadır. Leoparların aksine diurnal hayvanlardır ve daha çok erken saatlerde avlanırlar.

5 Yaşam Alanları

İki yırtıcı türü benzer bölgelerde görülebilirler. Çitaların genel olarak yaşam ortamları Afrika ve Asya'ın güneybatısıdır. Küçük bir nüfus olarak da İran Horasan bölgesinde bulunurlar. Leoparların aksine uzun koşu hayvanları oldukları için avlanmak için geniş bir alana ihtiyaç duyarlar.

Yararlanılan Kaynaklar

•Callum Gowar / Londoloji "Deja vu: A Leopard's Favorite Tree" http://blog.londolozi.com/2017/02/02/a-leopards-preference/ 02.02.2017

•The Wildcat Sanctuary "Leopard" http://www.wildcatsanctuary.org/education/species/big-cats/leopard/ 2017

•The Wildcat Sanctuary "The Top 5 Differences Between Jaguar And Leopards" http://www.wildcatsanctuary.org/the-top-5-differences-between-jaguars-and-leopards/ 20.04.2015

•Diffen "Cheetah vs. Leopard" http://www.diffen.com/difference/Cheetah_vs_Leopard

•Tiger Tribe "Jaguar, Leopard & Cheetah: Diffrences" http://tigertribe.net/differences-between-jaguar-leopard-and-cheetah/ 2017

KEDİ ÇADIRI

GİZEM ÖZEKMEK-
İST. ÜNV. 2. SINIF ÖĞR.

KENDİN YAP

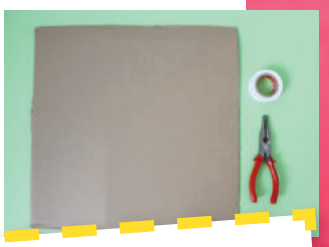

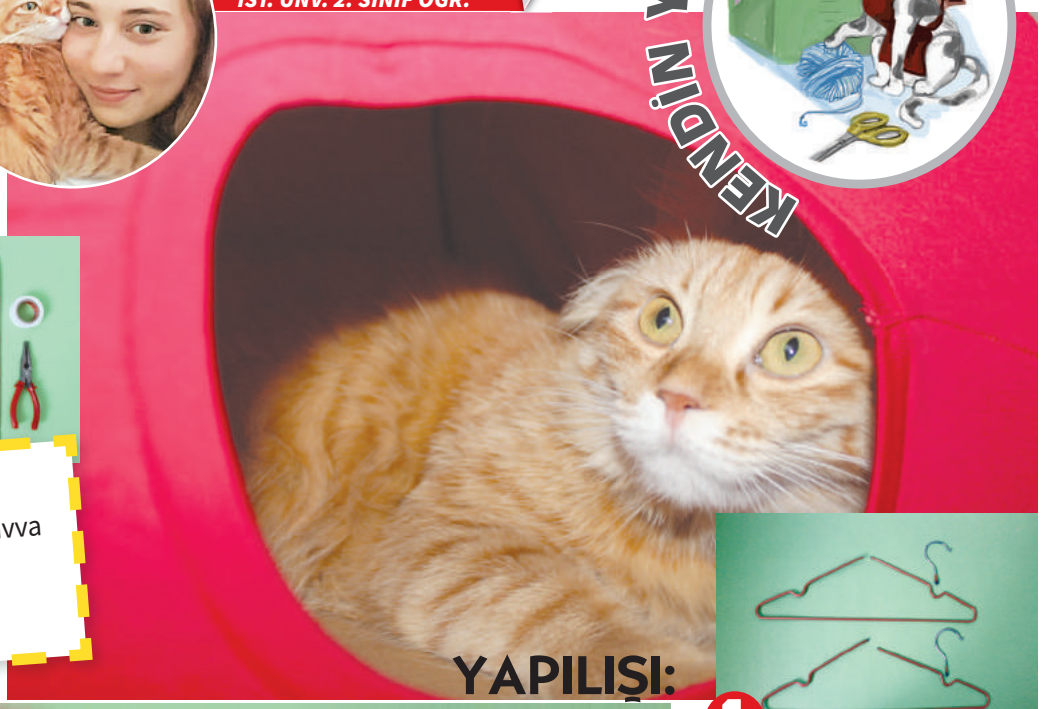

GEREKLİ MALZEMELER:

- 38x38 cm boyutlarında kesilmiş mukavva
- Bant
- 2 adet tel askı
- Tshirt

YAPILIŞI:

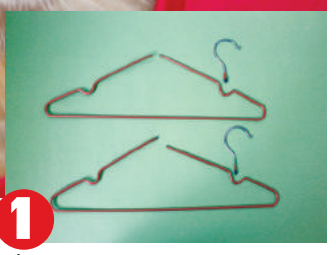

1 İlk olarak tel askıları eklenti yerlerinde kesip ayırıyoruz.

2 Kestiğimiz askılara 'U 'şekli veriyoruz.

3 Askılar ile kartonu birleştirip bantlıyoruz.

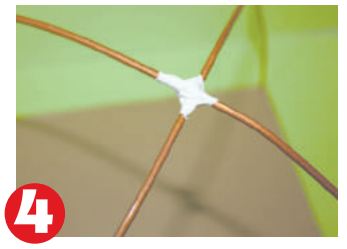

4 Askıların üst üste geldiği noktayı bantlıyoruz.

5 Tshirtü geçiriyoruz.

BALIK

GEREKLİ MALZEMELER:

- Çorap
- Kedi Nanesi
- 2 adet düğme
- 2 parça ip
- Tüyler

1 Kedi nanesinin bir kısmını çorabın içine koyup ip ile sıkıca bağlıyoruz.

2 Kedi nanesinin geri kalan kısmını çorabın içine koyup ip ile sıkıca bağlıyoruz.

3 Fazlalık olan ipleri kesiyoruz.

4 Son olarak oyun balığının düğmeleri ve tüylerini yapıştırıyoruz.

KEDİLİ TARİFLER

En yakın dostlarınıza, onları ne kadar çok sevdiğinizi bir kez daha göstermeye ne dersiniz? Hem pratik hem sağlıklı ev yapımı bu tarifle kedinizin kalbini fethedin!

HAZIRLAYAN: ESMA CİVELEK - VETERİNER HEKİM

Malzemeler:

- 200 gr kemiksiz ve derisiz tavuk budu (kediniz tavuk sevmiyorsa, alerjisi varsa; somon, tuna veya sevdiği başka bir malzeme ile de yapabilirsiniz)
- 1 bardak iyice yıkanmış ıspanak yaprağı
- 1 bardak hazır yulaf• 1 adet kahverengi yumurta
- 1 yemek kaşığı kedi nanesi (kedi otu ile karıştırmayın!)
- 1 bardak un

Nasıl Hazırlıyoruz?

- Fırını önceden 180 dereceye kadar ısıtın. Tavukları pişene kadar buğulayın. Bir sonraki adım için buğulanmış tavuğu 20 dakika kadar soğumaya bırakın.
- Yulaf, ıspanak yaprakları, yumurta ve kedi nanesini buğuladığınız tavukla beraber blendırın içine atın. Düşük hızda karışana kadar çalıştırın. Karışım topak topak ama yüzeyi pürüzsüz bir hale gelecektir.
- Karışımı bir kaba koyup, karışıma elinize yapışmayacak kıvama gelene kadar un serpin ve yoğurun. Kediniz sağlıklıysa ve biraz lezzet katmak isterseniz bir tutam tuz veya şeker ekleyebilirsiniz. (Bir tutamdan fazlası mamaya fazla lezzet değil hastalık katar.)
- Sıra geldi hazırladığımız hamur karışımını şekillendirmeye. Merdane yardımıyla, un serptiğiniz alanda hamuru açın. Hamurunuz yaklaşık 1 cm kalınlığında olmalı. Daha sonra kedinizin yemesi için küçük küçük kesin.
- Kestiğiniz hamuru yağlı fırın kağıdının üzerine dizin ve 20 dakika kadar önceden ısıttığınız fırında pişirin. Oda sıcaklığına gelene kadar soğutun. Afiyet olsun (kedinize tabi ki))))...

Unutmayın! Hazırladığınız ödül mamasını hava almayan cam bir kavanozda saklamalısınız.

HİKAYELİ YAVRU KEDİ SORU

Güzel bir evde adı telve olan kahverengi bir kedi yaşıyormuş. Bu kedi her gün televizyon izleyip bilgisayar oynuyor ve neredeyse hiç hareket etmiyormuş. Bu yüzden giderek kilo almaya başlamış. Telve'nin sahibi bu durumu fark etmiş ve hemen Telve'ye beraber oyun oynamaları için bir arkadaş getirmiş. Telve'nin yeni arkadaşının gözlükleri ve gözlüğünün kenarında da papyon şeklinde bir süsü varmış. O yüzden bu kediye Papyon ismini vermişler. Telve ile Papyon çok iyi anlaşıp beraber oyun oynamaya başlamışlar.Oyun oynadıkları sırada birden pencereye bakakalmışlar. Başka bir kedi onları izliyormuş.Biraz korkmuşlar çünkü bu kedi diğerlerinden biraz farklıymış. Kedinin yeşil bir şapkası varmış ve daha önce hiç şapkalı kedi görmemişler.Ama sonra dışardaki kedinin de onlarla oyun oynamak istediğini anlamışlar.Şapkalı kediyi açık bir pencereden içeri almışlar. Hep beraber saklambaç ve kovalamaç oynamışlar. Telve de bu sayede kilo vermiş ve sağlıklı bir kedi olmuştu.

Peki soru bunun neresinde?

1.Evde toplam kaç tane kedi patisi var ?

2. Evde toplam kaç tane kedi kuyruğu var?

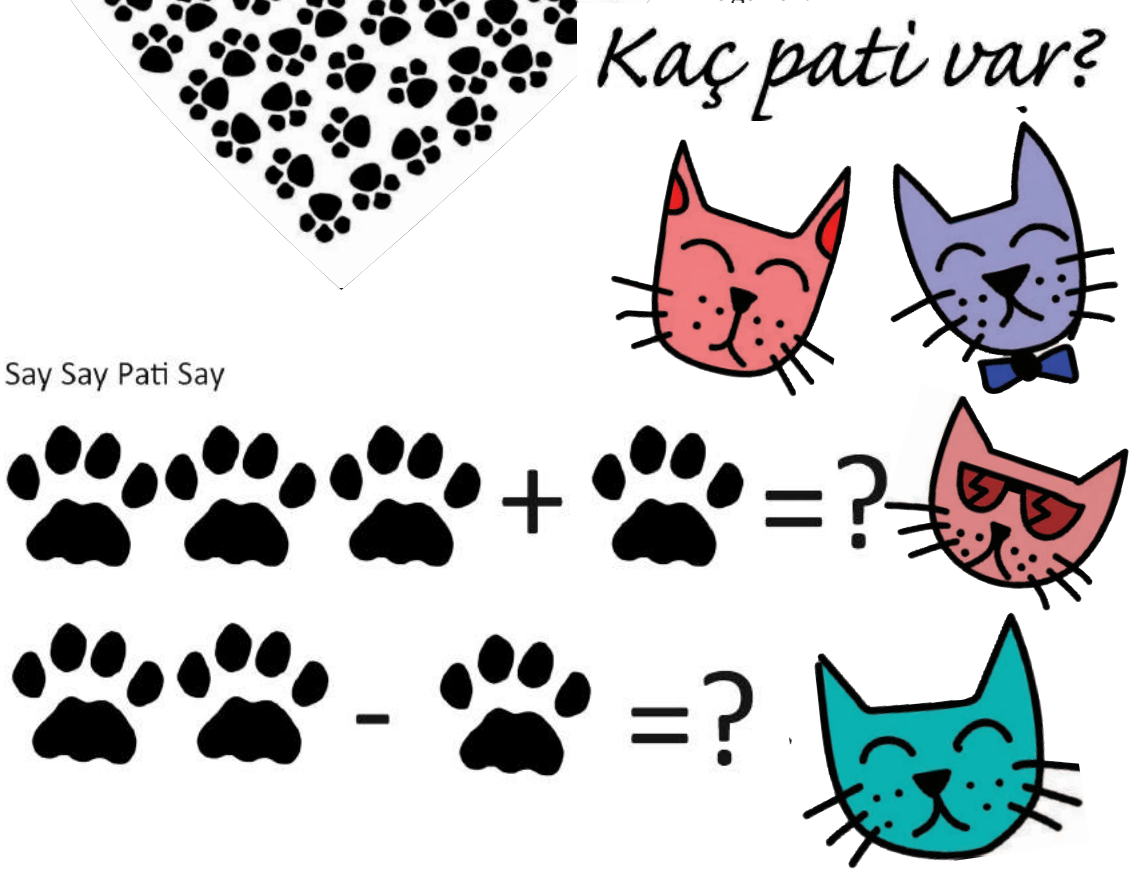

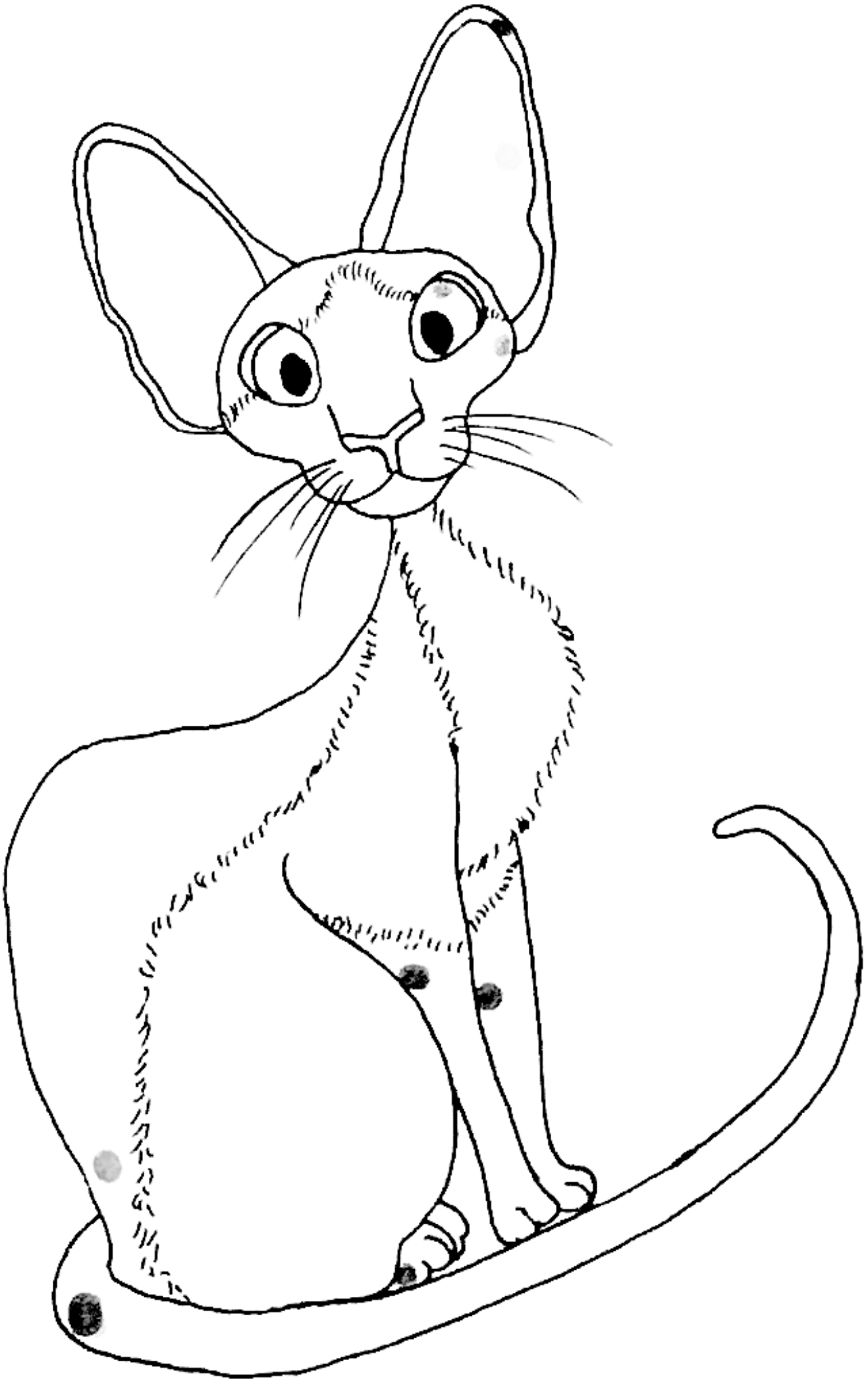

Gölgeleri eşleştirin

Ünlüler ve kedileri

İlk sayımızda, "Bana Bir Masal Anlat Baba", "Baba Evi" gibi unutulmaz dizilerden hatırlayacağınız, ekranda gördüğünüzde bile gülüşü ile içimizi ısıtan Sevinç Erbulak'ın evine konuk olduk.

HAZIRLAYANLAR: BURCU EZGİ EREGAR,
BERİL GÜNŞEN DEDECANOĞLU

Onunla geçirdiğim kısacık bu zamanda bile ne kadar özel bir insanın gözlerinin içine bakıyor olduğumu anlamam uzun sürmedi. O konuştukça başka başka kapılar aralandı. Bizim için ilk olduğu için özel olan röportajımız, onun içtenliği ve o eşsiz enerjisi ile röportajdan öte keyifli ve sıra dışı bir sohbete dönüştü. Ben, kendimden çok şey bulurken, bir yandan da çok şey öğrendim. Okurken siz de çok keyif alacak ve kendinizden bir şeyler bulacaksınız. Hadi o zaman başlayalım…

● **Sevinç Erbulak, 20 Ekim 1975'de İstanbul'da doğmuş, İstanbul Şehir Tiyatroları oyuncusu, Gözünü Kırpma Düşerim kitabının yazarı, bir anne ve 4 kedi sahibi, doğru mudur?**

Evet doğru. Kolay sorulardan mı başladık, korkuyorum :) diyor birlikte gülüyoruz.

O zaman kolay sorulardan devam edelim diyorum. Peki ya eğitim hayatınız?

Eğitim hayatım hala devam ediyor aslında. Eğitim öyle bir şey çünkü. Bu ülkenin eğitim sistemi artık olduğunca tartışmaya açık olduğundan, öğretmenliğe başladığımdan beri devam ediyor da diyebiliriz. İlkokuldan sonra İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Klasik Bale Bölümü'nü kazandım ve oradan da mezun oldum. Ondan sonra da oyuncu olmaya karar verdim. Aslında karar da vermedim. Başka bir meslek düşünemiyordum. Zaten bu dünyada başka ne olunabilirdi ki? Başka meslek seçen insanlar neden bu kadar yanılıyordu ki?

● **Eğer bu dünyaya oyuncu olmak için gelmeseydiniz diyorum, gülüyoruz, sonra sohbetimize devam ediyoruz: Veteriner hekim olmak ister miydiniz?**

Olamam, yapamam. Keşke, keşke olabilseydim. Veteriner hekim olmayı çok isterdim. Ama o noktada işin içine ameliyatlar, kesme biçme tarzı olaylar girdiğinde çok paralize oluyorum. Bir hayvanın acı çektiğini gördüğümde donup kalabilirim. Bu nedenle olamazdım.

● **Peki biz veteriner hekimlerden beklentileriniz neler?**

Hayvan sevmeniz. Tıpkı çocuk bakıcısının işini iyi yapmasının çocuk sevmesinden geçmesi gibi. Ne yazık ki benim bu konuda kötü tecrübelerim de var. Elimde kan revan içinde bir hayvanla, kliniğin kapısından girdiğimde duyduğum ilk cümle 'yalnız hayvan sizin mi?' veya 'muayene ücretlidir' olduğunda üzülüyorum. Çünkü hayvan ölmek üzere, anlıyor musunuz? İlk müdahaleden sonra da maddi kısmını konuşabiliriz. Benim küçük hayatımın kişisel tecrübesi bu. Bazı veteriner hekimler de tüm ömrünü koymuş bu işe. Tıpkı benim sahne için, oyunculuk için yaptığım gibi. Ya da en iyi şöyle açıklayabilirim sanırım, Fazıl Say'ın piyano çalması gibi. Salvador Dali'nin resim yapması gibi…

● **Ülkemizde sadece kediye spesifik klinikler ve veteriner hekimler olmasını ister miydiniz?**

Çok, hem de çok isterdim. Oldukça da iyi olurdu. Hemen olsa keşke. Çok ütopik belki. Bu ülkede çoğu şeyi ütopik buluyorum gerçi. Ancak acayip bir ülkede yaşıyoruz. Bugün çok ütopik bulduğumuz bir şey yarın sabah kalktığımızda hayata da geçmiş olabiliyor.

● **Biraz da aileden bahsedelim mi? Kızınız Zeynep Kavin, ilk konuştuğunda 'kedi' demiş. Bir ebeveyn için, doğal olarak, genel beklentinin dışında bir kelime. O anda neler hissettiniz?**

Hepimiz ilk ne diyecek diye çok büyük bir merakla bekliyorduk. Aile içindeki tek yarış, anne mi diyecek baba mı diyecekti tabi ki. Nasıl öğrenilmiş çaresizlikler değil mi ? :) Bir çocuk ilk ya anne ya da baba demek zorundaymış gibi. Böyle beklerken , bir ben gidiyorum yanına ve tekrar tekrar anne, anne diyorum; bir babası gidiyor aynı çabayla. Ki baba enternasyonel olarak çok daha çabuk öğrenilebilecek bir kelime, – ba hecesinden ötürü. Bu nedenle baba demek daha kolay olduğu için buradan da babalara sesleniyorum, çok da sevinmesinler bebekleri ilk baba dedikleri için. Çok nokta atışı olduğunu düşünmüyorum çünkü. :) İşte biz yazlıktaydık bir gün, Kavin 8 aylık civarındaydı. Bizim kedilerimizden biri Kavin'in önünden geçti. Kavin bana baktı, ben Kavin'e baktım, veee 'kedi' dedi birdenbire. Tabi bekledik 'kedi' sonrası ilk kelimeyi ve o da anneannesine bakıp söylediği 'gaga' oldu. Doğal olarak ben hala bana ne zaman anne diyecek diye bekliyorum. Sonra bir gün döndü bana doğru, tabi hissediyorsunuz o an söyleyeceğini, ve 'ebi' dedi. Biz yıkıldık tabi. Yani bence anne yerine de ilk kez, kediden dönüştürdüğü bir kelime kullandı. Ama şöyle ki ilk 'kedi' demesi müthiş bir şey benim için. Çünkü o benim çocuğum ve tabi ki benim çocuğumun ilk kelimesi

kedi olacaktı.

● Çocuk sahibi olmaya aday kadınları, kedi sahibi olmak bazen endişelendirebiliyor. Sizin de hamilelik sürecinizde ve sonrasında kedileriniz vardı. Bir anne olarak bu sizi endişelendirdi mi?

Endişe duymadım, bırakın endişeyi, endişenin e'si olmadı. Ben bütün çocukların bir annesi bir babası bir de kedisi olmalı diye düşünüyorum. Allah analı babalı büyütsün diye bir söz vardır ya hani. Ben şöyle söylüyorum Allah analı babalı ve kedili büyütsün.

Çocuklar evde yaşayan kedi veya başka bir hayvan varsa, onlarla büyümeli zaten. Çocukların iyi ve güzel yetişkinler olabilmeleri için, şiddetle mümkün olduğunca tanışmamaları, tanıştıkları an onu tespit edebilmeleri ve ömürleri boyunca şiddeti kullanmama seçeneğini işaretlemeleri için tanımaları gereken tek canlı kedi.

Yazlıktaki kadınlar beni çok uyarırdı mesela. Böyle Kavin küçükken emekleyip yerlerde yuvarlandığı zamanlardı. Sevinç hanım kızınız kedileri öpüyor, Sevinç hanım kızınız, kedileri yalıyor gibi gelip bana endişeyle anlatırlardı. Bir gün, en son dayanamayıp 'Temizliyorlardır birbirlerini, hanımefendi.' dedim. Tamam Sevinç Hanım siz bilirsiniz dedi. Ben de , ben bilirim tabi kim bilecek iç güdüsüyle, hanımefendi karışmayın lütfen dedim. Düşünün, sizce mümkün olabilir mi bir annenin bebeğinin kediyi öptüğünü kendisinin görmeyip de dışardan birinin görmesi? Gerçekten nerde gördünüz, nerde öpmüş dememi mi bekliyordu bilmiyorum. Kavin kedi öpüyor, çünkü kediler öpülür. Çünkü ben de kedi öpüyorum. Kediler de beni öpüyor. Kavin de o yüzden kedi öpüyor ve öpecek. Buradan o komşuma selam söylüyorum ;) Her çocuğun bir kedisi olmalı…

Tam o sırada evin kedilerinden Pati salon kapısından içeri adımını atıyor. Sevinç Hanım, Pati ile bizi, o tam bir tilki diyerek tanıştırıyor. Sevinç Hanımın Pati ile birlikte evinde baktığı 4, sokakta ise sahip çıktığı çok sayıda kedisi var. Kedileri büyükten küçüğe Güneş, Duman, Pati ve Wonka.

● Kedilerinizin isimleri nereden geliyor. Her birinin bir hikayesi vardır, öğrenebilir miyiz?

Güneş ve Duman aynı annenin farklı zamanlarda doğan çocukları, yani aslında kardeşler. İlk doğduklarında ikisinin de 3'er kardeşi daha vardı ancak o kardeşler öldü. Durum böyle olunca geriye kalan tek yavru yaşasın diye bir sene arayla aynı kaderi yaşayan iki yavruyu da aldık. İsimlerini Kavin koydu. Güneş gerçekten evimizin güneşidir, yumuşacık ve sıcacık bir hayvan, öyle içimizi ısıtır. Tam bir beyefendi. Duman da adı gibi korktuğu anda ortadan duman olan bir kedi. Eve gelen yabancılardan tedirgin olup hemen arazi olabiliyor.

Pati'yi bana bir çay fincanının içinde getirildiler çocuklar. Öleceğini düşündüğüm için sırf ölümü yumuşak olsun diye eve almıştım aslında. Ama çok iyi direndi ölüme karşı ve hayata tutundu sonunda. Geldiğinde bir kedi patisi kadar anca vardı, o nedenle de adı Pati. Ben adını çok yakıştırıyorum ona.

Wonka ise tam bir böcek . Zaten o eve geldiği an, tamam bu Wonka dedim. Charlie'nin Çikolata Fabrikası filmindeki, Johnny Deep delisinin oynadığı o rengarenk, parlak, çekici, gören tüm canlıların 'ne güzel şey bu ya' diyeceği karakter Willy Wonka'dan geliyor adı. Johnny Deep'in kendisini de çok severiz tabi ama çekici olan Willy Wonka, yanlış anlaşılmasın :) Wonka'nın hikayesi de şöyle. Bir gün setteyken annem aradı, telefonda feryat figan, yine buraya bir kedi getirdiler, bırakıp gittiler, her seferinde böyle olur mu, zaten 3 kedimiz var, buna imkan yok, bu kedi bu evden gidecek diye dert yanıyor. Anneme tamam diyorum, ben gelince duruma göre bakarız bir çaresine. Neyse telefonu kapattık. Akşam eve geldim. Tamam dedim sosyal medya üzerinden sahip buldum. Annem yok bu kedi gidemez dedi. Neden anne dedim. Hayır, düşünüyorum ne olmuş olabilir o kadar kısa sürede diye ve o telefon konuşmasının üzerinden en fazla 5 saat geçmişti. Gidemez çünkü şöyle sırtının üstüne yatıp bana böyle kur yaptı. Bak nasıl güzel bakıyor. Bacağını şöyle kıvırdı, boynuma sokuldu çıkmadı, bana sarıldı. Hep mırlıyor. Bu benimle çok mutlu ben bu kediyi bırakamam. İşte Wonka o ünlü cazibesiyle 5 saatte annemi kandırdı ve bizimle kaldı. Tabi biz anneme, bu kedinin bizimle kalması durumunda kışın çocuklarıma, neden bu kadar çok kedimiz var demeyeceğine, çocuklarına kediler nedeniyle sözlü şiddet uygulamayacağına dair sözleşme niteliğinde kağıt imzalattık o ayrı diyerek, kahkahaları ile bizi de neşelendiriyor Sevinç Hanım.

Genelde kedilerimize isim koymadan önce kendilerine has özelliklerini görmeyi bekliyoruz zaten. Mesela sokakta baktığımız kedilerden adı Bibi olan bir kedi var. Yürürken her yeri oynuyor sanki. Hareketleri o kadar seri ve art arda ki, yürürken bir ses çıkarsa o kesinlikle bibibibibibibibi olurdu. O nedenle de adı Bibi.

Hepsini çok seviyorum. Umarım onlar da bizi bizim onları sevdiğimiz gibi seviyorlardır. Ve umarım tüm kediler yaşadıkları evleri

seviyordur ve o evlerde mutludurlar

● **Peki ya ilk kediniz?**

İlk kedimin adı Prenses. Küçükken oynadığımız kum kovaları vardı böyle kırmızı, mavi renklerde. Onlardan birinin içinde bulmuştum onu. Ben de çok küçüktüm. Ondan sonra Prenses'in yanına hep yenileri eklendi. Lilipüt, Alexa, Çubuk. Çubuk'u da Ortaköy'de bulduk. Bir ara evimizde 9 kedi vardı.

● **Bu güne kadar evinizi paylaştığınız kedilerinizin arasında sizin için daha farklı bir yeri olan var mı peki?**

Bu sorunun cevabı annem için Wonka'dır mesela. Ben genelde mağdurdan yana olduğum için benim için durum daha farklı. Bir kedim vardı. Kediler ve insanlar konuşabilirler, anlaşabilirler, iletişim kurabilirler. Ben konuşurum kedilerimle mesela, onlar da benimle konuşurlar. Ama aynı dilde değil. Gününün nasıl geçtiğini dinleyebilirim mesela. Tartışabiliriz ve bir konuda anlaşabiliriz. Bütün şikayetlerini anlayabilirim. Karnım ağrıyor gibi spesifik olmaz belki ama çabuk beni doktora götür dediğini anlayabilirim. Bununla birlikte Çubuk'un bizim dilimizi konuşmaya çalışır bir hali vardı daha çok. Onun benim için yeri çok farklıydı. Yazlıkta bahçemiz var ve kedilerimiz oradayken dışarıya gidip gelmekte özgür. Bir gün Çubuk dışarı çıkmıştı ve geri gelmedi. Ben de meraklandım bir süre sonra. Aramaya çıktığımda, onu yol kenarında ölü buldum. Bize oradan geçen bir arabanın Çubuk'u ezdiğini söylediler. Benim için çok travmatik bir olaydı. Yazlıkta yan bahçemizde gömülüdür hala, Portakal ve birkaç kedi ile beraber. Ama derler ya öleceğini hisseden kedi sahibinden uzaklaşırmış diye. Gerçekten de keşke gitseler ve benden uzaklaşsalardı. Onları ölü görmemeyi tercih ederim.

Bir de Afife vardı, kendisini unutamam. Çünkü resmen vejetaryen bir kedi idi. Asla et yemezdi. Sadece sebze, yani tüm yeşiller ve peynir yerdi. Bembeyaz çok güzel bir kediydi.

● **Setlerde yaşadığınız kedilerle ilgili bir anınız var mı?**

Evet. Boncuk diye bir kedi vardı Baba Evi'nde oynarken. Bir gün Emirgan çay bahçesinin oradan sete doğru yürümeye başladım. Çekimleri yaptığımız o büyük konağa varmadan 500 metre önce bir kediyle karşılaştım. Hayvanlarla günaydınlaşmayı çok severim. Günaydın boncuk dedim ona doğru eğilerek. O da kendince sesler çıkararak karşılık verdi. Beni takip etmeye başladı. Ben birazdan geri döner diye düşündüm ama o benimle konağa kadar geldi. Ve 4 sene boyunca Boncuk'la bir yaşam paylaştık. Üstelik geçen seneye kadar da Boncuk'u görüyordum. Belki artık ömrü sonlanmış olabilir çünkü 20 sene gibi ciddi bir zaman geçti üzerinden. 4 sene boyunca ne zaman konağa gelsem, hatta bazen arabayla geldiğimde bile dörtnala koşarak aşağıdan gelir ve beni karşılardı. Konakta bir Menekşe teyzemiz vardı, kendisini çok severim. Kedilerin konağın içine girmelerini pek istemezdi. O 4 senede ben Menekşe Teyze'ye kedileri öğrettim, Menekşe teyze kedilere kendini öğretti. Set ortamındayken oradaki hayvanları biz besliyorduk, sonrasında ise Menekşe Teyze kendi isteği ile o hayvanları aynı düzende beslemeye yıllarca devam etti.

● **Kedilerin davranışlarında sizi etkileyen bir şey var mı? Mesela örnek alınacak hal ve tavırları var mı sizce?**

Hepsinin hala biraz vahşi olduğunu ve avcı toplayıcı özelliklerini sürdürdüklerini düşünüyorum. Mesela sirkte yer almamaları benim onlara saygı duymamı sağlayan bir durum. Koskoca aslanları bile uyuşturarak, açlıkla sınayarak çemberlerden ve alevlerden geçirebilmişler. Ama evcil kedi dediğimiz bu kediler açlıkla sınansalar da yemem ama ben bildiğimi okurum demiş resmen. Bunlar açlıktan ölmüş ama alev çemberine hayır demişler. Buna saygı duyulmaz da ne yapılır yani. Bu arada hayvanların eğlence için kullanılmasına da son derece karşıyım onu da belirtmek istiyorum.

Kedi bencildir gibi yanlış bir kanı var mesela. Ya da siyah kedi uğursuzluk getirir derler ya . Bu gibi kanılara da tam olarak 'hadi oradan' diyorum.

İnsan insanın kalbinden geçenleri paylaşmadığı müddetçe bilemez. Anlasa çok iyi olur. Bunun için biraz oralardan bakmak lazım hayata. Ne oluyor acaba şu an karşıdakinin iç dünyasında diyebilmek için bir susup düşünmek gerekir. İşte kedilerden belki bu da öğrenilebilir. Çünkü iyi misin, kötü müsün, anlarlar seni, hissederler.

● **'Satın alma sahiplen.' Bu slogan hakkında ne düşünüyorsunuz?**

Biz hayvanların sahibi değiliz bence. Onlar da bizim sahibimiz değiller. Burada sahip kelimesinde bir sıkıntı olduğunu düşünüyorum. Hiçbir hayvan, hiçbir insan hatta çocuklarımız da bize ait değil. Mesela dünya ve evrene mi aitiz? Bilmiyorum aslında. Sahip olmak tartışmalı bir soru kendi içinde. Şükürler olsun ve iyi ki, biz onlarla, kedi tadının ne olduğunu bilerek ömür paylaşıyoruz bence. Ömür uzatıyoruz.

Onları sokakta ya da bir yerde bulduğumuz zaman sahiplendirirken ya da evlendirirken diyelim, böyle söylemek çok ayıp ama bazıları daha güzel olduğu için bu süreç onlar için daha kolay oluyor. Hatta şu an çok güzel bir kitap okuyorum, 100 Objede Dünya Tarihi diye, sanat fikrinin M.Ö. 50000'lerde başladığı düşünülüyor. Avlanmak, toplamak, üremek , korunmak ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra ancak yerleşik hayata geçip hayvanları, sığırları evcilleştirdikten de sonra güdüsel olan şeylerin dışında aktivitelere zaman kalıyor. Ve sanırım o zaman adamlar mağara boyamaya ,taş yontmaya başlıyorlar. Güzel olanın tercih edilmesi güdüsel olarak o zamanlardan geliyor sanırım.

● **O zaman sizi görüntüsü ile etkileyen yabani bir kedi var mı diye sorsak?**

Ah, Savannah Kedisi. Bebeklikleri daha minik, aslan yavrusu gibi şişman ve pofidikler, büyüdükçe tilki gibi burnu uzun oluyorlar. Küçük bir çita misali.

● **Bu kadar yoğun bir çalışma tempo-**

sunun içinde 4 kediye nasıl zaman ayırıyorsunuz?

Aslında bu işler eskisine göre çok daha kolaylaştı çünkü rutin bakımlar ve aşıları için veteriner hekimler eve kadar geliyorlar artık. Ekstrem durumlarda ise biz gidiyoruz tabi ki. Yazlıkta her şey çok daha kolay ve güzel. Tuvalet meselesini de dışarda çözmek en güzeli aslında. Balkonumdan dışarı borudan bir yol yapma projem var ama onların dışarı çıkmasını sağlarken, sevgili kemirgen hayvanların eve girmesinden çekindiğim için henüz nasıl gerçekleştirebileceğimi bilmiyorum. Genel olarak ise annem evde ve onlarla en çok annem ilgileniyor.

Eve gelen misafirlerinizden mutlaka kedi sevmeyen oluyordur. Ya da kedi sevmeyen insanlar tanıyorsunuzdur mutlaka. Onlara karşı tutumunuz nasıl oluyor?

Çok da öyle kedi sevmeyen biri gelmiyor evime çünkü beni biliyorlar. Ama bazen nadir nedenlerle öyle misafirlerim olabiliyor tabi. Artık eskisi gibi militanlık yapmıyorum. Eskiden olsa, ah çok üzgünüm senin için şu anda, bunun nasıl bir şey olduğunu bir anlasan falan diyordum. Artık böyle de yapmıyorum. O kişinin bulunduğu odanın kapısını kapatmak gibi çözümlerle yetiniyorum.

Ya da ebeveynlerin şöyle kaygıları var: Çocuğumu ısırır mı, tırmalar mı? Evet böyle bir ihtimal tabi ki var ama ne zaman? Çocuğun parmağını kedinin gözüne sokarsa, kuyruğundan uçurtma ipi yaparsa var. Çünkü benim de gözüme parmağını sokarsa ben de çocuğunu ısırabilirim. Ya da sen de biri seni ısırırsa onu geri ısırabilirsin. Budur cevabım.

Misafirlerle ilgili değil de bir de şöyle bir olay var geçenlerde yaşadığımız. Site yönetiminden bir form gelmiş. Evde yaşayan evcil hayvanınız var mı, kaç adet ve isimleri nelerdir diye soruluyor formda. Benim sevgili kızım ile annem de masum masum doldurmuşlar formu. Ben eve gelince gördüm, dedim ki bu ne? Aldım formu, dedim silin bunları. Sonra yazdık kızımla beraber 1 adet fil, 1 adet su aygırı, 1 zürafa, 4 kedi, 1 fare , 13 böcek. En alt satıra da büyük harflerle 'sanane' yazıp teslim ettim. Başkalarının hayatına rahatsızlık vermediğimiz sürece kimi ilgilendirebilir benim kaç hayvanla yaşadığım. Belli çünkü o formun amacının benim evde besleyebileceğim hayvan sayısına sınır koymak olduğu. Sonra yönetimle bir konuşma daha yaptık tabi ki. Onlar da özür dilediler. Hatta bir ara bir yanlışlık olmuş bile dediler.

İnsanların kedileri, hayvanları sevmemesi değil aslında sorun. Sevmeyebilirler. Saygı duyuyorum ona da. Ama zarar vermesinler sadece. Tecavüz etmeye, annesi ile bebeğini ayırmaya, deney yapmaya çalışmasınlar. Onların konfor çizgisini geçmesinler de sevmeseler de olur benim için.

Medya aracılığı ile insanlara kedi/hayvan sevgisi aşılanabilir mi? Bunun için nasıl sosyal sorumluluk projeleri düzenlenmeli?

Sadece hayvanlarla ilgili değil aslında şimdi söyleyeceklerim ama onlara da yansıyor. Çünkü her şey birbirine bağlı ve her şey birbiri ile ilgili. Ama her şey. Kelebek ve fırtına gibi. Buna inanıyorum ben. Oradaki bir acı burada kahkahaya dönüşemez. Tıpkı Mozambik'te olduğu gibi. Dünya şu anda bizler ve sizler, onlar bunlar, mavi giyenler beyaz giyenler olarak bir şekilde ayrıştırılmaya çalışıyor. Bizim ülkemiz de zaten bunun tepesi üstünde dolaşanı. Ve hayvana şiddet de çok arttı. Şiddet gören şiddet gösteriyor. Yönlendirilmiş bir şiddet var. İş yerinde bir şey kötü gidiyor. İnsan bunun öfkesini çocuğuna, eşine ve hayvanına şiddet göstererek çıkarıyor. Bunu sıklıkla görüyoruz. O yüzden biraz önce umarım tüm kediler o evlerde mutludurlar dedim. Eğlence için yaz tatilinde eve alınıp, yol kenarında oyuncak misali bırakılan hayvanları hep görmüyor muyuz? O yüzden artık daha sistemsel mücadele etmeye çalışıyorum. O yüzden Tolga Öztorun gibi doğru ve aileden insanlarla çalışarak, farkındalık yaratmaya çalışıyorum, çalışıyoruz. Yine onun filminin ilkinde yer aldığım gibi ikincisinde de özellikle beyin takımında yer almak isterim. Farkındalığı böyle böyle yükseltmek gerekiyor . Daha etkin ve etkili olabilmek için ortak bir paydada buluşabilmek gerekiyor. Çok büyük bir cahil cüheyla takımının hemen buluşabildiği gibi. Belki de onlardan örnek almamız gereken tek şey bu olabilir. Ne olursa olsun birlikte davranalım. Hayvan seviyor musun? Evet. Ben de seviyorum. O zaman hadi onlar için bir şeyler yapalım. Nereliyiz kimiz ne rengiz bir kenara bırakabilelim.

Tıpkı Kuyu köpekçik için bir araya geldiğimiz gibi. Aslında çok vicdanlı topraklardan geliyoruz. Örf, anane gelenek olarak da öyle. Anadolu toprakları. Anne, ötesi var mı? Kadın, dişi, doğurgan. Hayvan seven. Ne yazık ki sevgiyi kaybettik. Özümüzü tekrar bulmalıyız.

Bir de hayvan haklarının yasalarla ve cezai yaptırım ile daha çok korunabilir hale getirilmesini umuyorum, istiyorum.

● **Etkilendiğiniz bir kedi hikayesi, bir kitap, bir film var mı?**

Geçenlerde Marmaris Kısa Film Festivali'nde jüri üyeliği yaptım. Bir animasyon film vardı, ismi Kutu. Suriyeli bir göçmen kız çocuğu,gri yavru kedisi ile beraber denizaşırı ülkelere kaçmak istiyor ancak kediyi bırakamıyor. Sadece bir karton kutusu var. O karton kutu ile çadır yapıyor, onu kediye yatak yapıyor. En sonunda da bir sahile varıyorlar. Kız hemen bir kayık yapıyor ve biniyor. Ama kedi binemiyor, kulaklarını indiriyor, hüzünleniyor, üzülüyor. Ve kız çocuğu yavaş yavaş uzaklaşıyor. Orada ben zaten çok duygulandım. 4dk sürüyor bu kısa film. Puanlamalar açıklanırken benim birimcim zaten oydu ama heyecanla bekliyoruz tabi. İçinde kedi olması dışında da filmin hikayesi çok etkileyiciydi. Birileri bu gerçekleri her ne kadar görmezden gelmeye çalışsa da gerçeği yansıtması ve güncel olmasıyla dikkatleri çekti.

Sonraaaaa, diyor ve düşünüyor Sevinç Hanım.

Ne Kitapsız Ne Kedisiz, çok güzel kitaptır mesela. Daha çok kitap vardır aslında ama aklıma gelen şimdilik bu kadar.Aslında çizgi filmler ve animeler de var bir çok, Kavin ile birlikte izlediğimiz. Ama Aristokediler'in yeri ayrıdır. Biraz serseri kedilerin hikayesini anlatıyor.

Ve geliyoruz tadına doyamadığımız sohbetimizin sonuna. Önce kedilere hoşçakal dedik sonra da bize hazırladığı ikramlar için teşekkür ederek Sevinç hanımın annesi Füsun Erbulak'ın ellerinden öptük. Son olarak Sevinç hanıma üzülerek veda ederken, içimden adının içinde geçen heceyi, 'sev' meyi, yüreğinde ne kadar güzel taşıdığını düşünüyorum.

Sevinç Erbulak ile dileğimiz bu röportajın da bir kelebek etkisine dönüşmesiydi. Sevgi ile kalın.

‘Scottish foldlar %100 hastalıklı doğar’

Scottish Foldlar sevimlilikleriyle aile üyesi olmaya devam ediyor. İnsanlar sevimli görünümleri ve sakin mizaçları nedeniyle Scottish Fold ırkını tercih ediyorlar ancak bilinmeyen, daha doğrusu bilinmek istenmeyen bir gerçek var ;

‘’Scottish foldlar %100 hastalıklı doğar’’

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi ABD’ndan Doç. Dr. Mustafa AKTAŞ ve Dr. Levent BAYRAKTAR’ın NTV de yayınlanlanan röportajında bu gerçek izleyicilerle paylaşılmıştı.

Scottish Fold*Scottish Fold çaprazlanması ile doğacak yavrularda genetik eklem rahatsızlığı şekilleneceği artık herkes tarafından bilinmekte. Yetiştiriciler veya yavru almak isteyen kedi sahipleri bu durumu önlemek için Scottish Fold ile British Shorthair ırklarını çiftleştirme yoluna gidiyor. Bilinenin aksine bu eklem hastalığını OsteoChondroDisplazia 2 farklı ırkı eşleştirerek tamamen ortadan kaldırmak maalesef mümkün değil.

Kemik ve/veya kıkırdak dejenerasyonları doğar doğmaz başlar buna hepimizin şahit olduğu bir örnek vermek gerekirse; Scottish Foldlar düz kulaklı doğar, dejenerasyonla beraber ortalama 3 -4 haftalık iken kulakları öne doğru düşer.

Bir Scottish Fold’un kıkırdak/kemik deformasyonuna sebep olan Otosomal dominant gene sahip olup olmadığını anlamak için kulaklarına bakmanız yeterli. Scottish Fold u Scottish Fold yapan aslında bu hastalıklı gen.

Hastalığın şiddeti ve klinik belirti verme zamanları kedinin genotipine çevre ve bakım koşullarına göre değişkenlik gösterir. Tam tersi olmakla beraber bazı kediler gençken şiddetli topallık ve ağrı şikayeti ile veteriner hekime götürülürken bazı kediler erişkin dönemlerinde hafif belirtiler verebilir.

1970’lü yıllarda bu eklem rahatsızlığının genetik olduğu fark edilince Scottish’lerin üremesi durdurulmuş ancak 1990’ların başında Amerika ve Asya’da yeniden üretilmeye başlanmıştır.

Klinisyen veteriner hekimlerin karşılaştığı vakalar, Scottish fold sahiplerinin deneyimleri, günümüze kadar yapılan bilimsel çalışmalarla desteklendiğinde, bu eklem rahatsızlığının her Scottish fold da hayatının herhangi bir döneminde gözlemlendiği, sadece şiddetinin değişkenlik gösterdiği bilinmekte.

Birleşik Krallık ve Fransa’da bu ırkın üretimi durduruldu.

2017 yılı Türkiye’de durum nedir ?

Peki bizi 1970’li yıllardan daha geriye götüren..?

Kedi sevgimiz, onların ağrılarını göz ardı edecek kadar mı büyük!!

Kemik ve eklemlerdeki ağrılar çok şiddetli olabileceği gibi, hafif de olabilir. Kronik olan bu hastalıkta ağrının hafifliği, heterozigot kedilerde göz yumulabilecek, her kedi de olabilecek bir olgu gibi gösterilmeye çalışılsa da, ağrı; şiddeti ne olursa olsun her canlı da olumsuz psikolojik etkiler bırakır.

PURINA
PRO PLAN
OPTINUTRITION

Köpeğinizin sizinle uzun ve sağlıklı yıllar geçirmesini istemez misiniz?

PRO PLAN OPTI-NUTRITION'ı keşfedin!

PURINA Your Pet, Our Passion.